

Examencommissie CMI Jaarverslag 2020 – 2021

Instituut

CMI

Naam voorzitter Examencommissie

Rob Oudejans

Status

Definitief

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
2.	Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1.	Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen	6
2.2.	Samenstelling examencommissie	7
2.3.	Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst	8
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	9
2.5.	Trends en/of aandachtspunten	9
3.	Borgen kwaliteit van tentamens	11
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	11
3.2.	Reflectie verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	13
3.3.	Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie	18
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	19
3.5.	Trends en/of aandachtspunten	22
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	24
4.1.	Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	24
4.2.	Onderbouwing oordeel per opleiding	27
4.3.	Externe validering	28
4.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	29
4.5.	Trends en/of aandachtspunten	30
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen	32
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	32
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	32
5.3.	Trends en/of aandachtspunten	32
6.	Vrijstellingenbeleid	33
6.1.	Aantal vrijstellingen	33
6.2.	Trends en/of aandachtspunten	33
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	34
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	34
7.2.	Trends en/of aandachtspunten	35
8.	Aanwijzing examinatoren	36
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	36
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	37
8.3.	Trends en/of aandachtspunten.	38
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	39
9.1.	Aard van betrokkenheid	39
9.2.	Effecten van betrokkenheid	39

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	40
10.1. Aard van betrokkenheid	40
10.2. Effecten van betrokkenheid	40
11. Beoordeling van programma's KiesOpMaat	41
11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	41
11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	41
12. Proces examens en diplomering	42
12.1. Proces examens en diplomering	42
12.2. Aantal verstrekte getuigschriften	42
12.3. Trends en/of aandachtspunten	43
13. Fraude en preventie	44
13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	44
13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten	44
13.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	44
13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	44
13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	45
13.6. Trends en/of aandachtspunten	45
14. Toetsgerelateerde klachten	46
14.1. Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond	46
14.2. Trends en/of aandachtspunten	46
15. Hoorzittingen examencommissie	47
15.1. Aantal hoorzittingen	47
15.2. Trends en/of aandachtspunten	47
16. Aantal beroepszaken CBE	48
16.1. Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond	48
16.2. Trends en/of aandachtspunten	48
17. Overige aangelegenheden	49
Bijlage 1 mandaat aan toetscommissie	51
Bijlage 2: bijgewerkte P&C Cyclus	55

Concernstaf

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de examencommissie van het instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie (CMI) over 2020-2021. Onder CMI vallen in het studiejaar 2020-2021 de volgende opleidingen:

Communicatie & Multimedia Design (CMD)	Voltijd
Communicatie (CO)	Vol,- en deeltijd jaar 3&4
Creative Media & Game Technologies (CMGT). Voorheen Mediatechnologie (MT)	Voltijd
Informatica (INF)	Vol-en deeltijd
Technische informatica (TI)	Voltijd

Het collegejaar 2020-2021 is het collegejaar waarin we nog scherper zijn geweest in de scheidslijn tussen borg en zorg en richten we in de gesprekken steeds beter op het sluitstuk van de PDCA cyclus. Om dat op een gedegen wijze te kunnen doen heeft de examencommissie haar eigen wijze van monitoren en verslaglegging hiervan aangescherpt zowel voor de toetscommissies als bij het eindniveau. .

Het jaarverslag 2020-2021 gaat in op de procedurele verantwoording en geeft een inhoudelijke terugkoppeling met betrekking tot de borging van kwaliteit van toetsing en het vaststellen van het eindniveau. Daarnaast geeft het verslag een overzicht van de werkzaamheden van de examencommissie zoals beoordelen van vrijstellingen, klachten en bezwaren en fraudezaken.

Tijdens het collegejaar 2020-2021 heeft de examencommissie van CMI, de nadruk gelegd op:

- Verdere ontwikkelen format rapportages t.b.v. borgingsactiviteiten van toetscommissies 2020-2021;
- Intensiveren en professionaliseren van de overleggen met de toetscommissies en opleidingsmanagers;
- Interne werk-flows examencommissie met aandacht voor sluitstuk van de PDCA-cyclus
- Jaarplan 2020-2021;
- De rol van de toetscommissie in het kader van de discussie over borg en zorg.

2. Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen

De samenstelling van de examencommissie CMI is veranderd. In totaal is er 1,8 FTE werkzaam voor de examencommissie; 0,4 fte voor de voorzitter, 0,2 voor de vicevoorzitter, 0,2 voor een ambtelijk secretaris, 0,1 voor vier leden en 0,6 voor de ondersteuner. Om de ondersteuning van de examencommissie te versterken is er gedurende het collegejaar 2020 – 2021 voor gekozen om een ambtelijk secretaris aan te stellen die werkzaamheden op wat meer strategisch niveau uitvoert. De praktische en meer procesmatige werkzaamheden binnen bijvoorbeeld Osiris Zaak liggen bij de ondersteuner. Op deze manier kan het gehele proces beter worden geborgd en krijgt de examencommissie een betere ondersteuning bij haar werkzaamheden.

De bezetting van de leden verschilt soms per week vanwege andere (onderwijs gerelateerde) werkzaamheden van de leden. Dit lijkt inherent aan het werken binnen het onderwijs en de daar bijbehorende – niet altijd bij aanvang van het jaar te voorziene - piekbelasting. De werkzaamheden van de examencommissie zijn soms wat verschoven in de planning, maar heeft het verrichten van de werkzaamheden vanuit de verantwoordelijkheden, zoals gesteld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), niet in de weg gezeten.

De vergaderingen vonden vanwege de Corona maatregelen plaats op donderdagmiddag via Microsoft Teams. De examencommissie heeft in totaal 31 keer vergaderd. Bij aanvang van 2020-2021 zijn de bestaande procesomschrijvingen (procesflows) opnieuw onder de loep genomen en aangescherpt.

De vergaderingen vonden plaats aan de hand van een agenda in Google drive. Deze agenda wordt gedurende de week opgesteld. De notulen worden opgesteld tijdens de vergadering, een week later vastgesteld en bewaard op de J-schijf. In de vergaderingen is onder andere gesproken over:

- Lopende zaken (Vrijstellingen, aanvragen externe minoren e.t.c.);
- Besluiten t.a.v. klachten en bezwaren en of fraude;
- Toetskwaliteit opleidingen;
- Werkzaamheden toetscommissies;
- Check eindniveau;
- Overleggen met management / directie.

Omdat teams steeds meer de plek is om documentatie te archiveren, heeft de examencommissie hier een ruimte ingericht waar de check eindniveau wordt gearcheveerd. Zaken aangemeld in Osiris Zaak worden in Osiris Zaak gearcheveerd. Vanaf het collegejaar 2021-2022 gaat de examencommissie volledig over naar teams m.b.t. archivering. De notulen worden dan bewaard in teams en ook de beroepszaken staan in teams gearcheveerd.

Vanaf september collegejaar 2020-2021 plaatsen de toetscommissie zelf de verslaglegging van de werkzaamheden in een eigen teamskanaal; *CMI- toetscommissies*. Hier staat ook het mandaat en de werkwijze_format rapportages toetscommissies van CMI en worden voor de toetscommissie relevante documenten geplaatst.

Hoorzittingen worden zo veel mogelijk uitgevoerd voorafgaand aan de vergadering op donderdag. Een enkele keer vonden deze op een andere dag plaats of na de vergadering. Hoorzittingen vinden altijd plaats met twee leden van de examencommissie, niet betrokken bij de betreffende opleiding, in teams. De notulen worden in Osiris-Zaak geplaatst. Vervolgens wordt het besluit door de betrokken leden voorbereid, voorgelegd en bediscussieerd in de vergadering. In gezamenlijkheid en/of door stemming komt de examencommissie tijdens de vergadering tot een besluit. Het besluit wordt opgetekend in de notulen en in de actielijst en de betrokken leden werken het besluit verder uit. Na een laatste check van de voorzitter wordt het besluit verstuurd naar de betrokkenen of geplaatst in Osiris Zaak.

De mail examencommissie-cmi@hr.nl wordt met name ingezet om aanvullend informatie op te vragen zoals een handleiding. Hoewel de examencommissie een duidelijke toegevoegde waarde ziet in het feit dat binnen Osiris Zaak alles meer bij elkaar wordt verzameld en gearcheeerd, ervaart de examencommissie de stappen in Osiris-Zaak nog steeds niet altijd en overal als even logisch. Deze terugkoppeling ontvangt de examencommissie ook regelmatig van studenten. De bijeenkomsten van Osiris Zaak om deze gevallen te bespreken worden bezocht door de ambtelijk secretaris. Zaken die in Osiris-Zaak worden gestart, worden door de examencommissie in Osiris-Zaak afgerond. Sinds 2020-2021 merken we een toename aan beroepszaken via Bureau klacht. Het zou mooi zijn als ook deze zaken binnenkomen via Osiris-Zaak en hier kunnen worden gearcheeerd.

2.2. Samenstelling examencommissie

Per 1 september 2020 zijn onderstaande personen benoemd als leden door het College van Bestuur van de Hogeschool Rotterdam, op voordracht van de directie van CMI:

Naam	Functie	Aantal fte
Dhr. R.S.A. Oudejans, MM	Lid namens de opleiding Communicatie. Voorzitter	Lid sinds 2012 0,4 fte
Mevr. drs. M.W.M. van der Ploeg	Lid namens de opleiding Communicatie. Plaatsvervangend voorzitter	Lid sinds 1 sept 2015 0,2 fte
Mevr. D.D. Schuur, MSc.	Lid namens de opleiding Creative Media & Game Technologies	Lid sinds 1 sept 2018 0,1 fte

Mevr. dr. A C. van Rooij-Peiman	Lid namens de opleiding Informatica en Technische Informatica	Lid sinds 1 sept 2019 0,1 fte
Mevr. I.J. Ploum, MA.	Lid namens de opleiding Communication & Multimedia Design	Lid sinds 1 april 2019 0,1 fte
Mevr. H. Shekarian-Tabarestani, MSc.	Extern lid. Onderwijscoördinator voor de Bacheloropleiding Electrical Engineering bij de TU Delft	Lid sinds 1 sept 2019 0,1 fte

De huidige leden hebben ieder een eigen portefeuille . Eén lid heeft de examencommissietraining dit jaar bij de HR academy gevolgd en afgerond. Hiermee hebben alle leden

Benoeming van de leden vindt jaarlijks plaats voor één studiejaar. Leden worden volgens de door de HR opgestelde procedure van evaluatie en benoeming aangedragen bij de instituutdirectie. De directeur draagt vervolgens de leden voor aan het college van bestuur. Ook bij aanstellen van een (extern) lid wordt de door HR gestelde procedure gehanteerd.

2.3. Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst

Tijdens het collegejaar 2020-2021 heeft de examencommissie regelmatig afgesproken met de instituutdirectie CMI - Heleen Elferink - om de lopende zaken te bespreken. De gesprekken werden gevoerd aan de hand van een voorop vastgestelde agenda. De gesprekken zijn genotuleerd en vervolgens teruggekoppeld aan de instituutdirecteur en in de vergadering van examencommissie en gearhiveerd.

Tijdens de gesprekken met de instituutdirectie is de ondersteuning van de examencommissie onderwerp geweest van gesprek. Er is vanuit de directie gekeken naar een structurele oplossing hiervoor. Resultaat is dat er een zoe secretaris is aangesteld die meer op strategisch niveau werkt en besloten dat de huidige ondersteuner de lopende werkzaamheden vanuit de mail en Osiris Zaak oppakt. Deze onderverdeling in werkzaamheden en extra ondersteuning heeft als resultaat dat de werkprocessen van de examencommissie meer soepel verlopen.

Aan het eind van het collegejaar heeft de instituutdirecteur op 10 juni 2021 met de leden van de examencommissie het afgelopen collegejaar geëvalueerd. Deze evaluatie is in de vergadering van 17 juni 2021 goedgekeurd en teruggekoppeld aan het CvB, tezamen met de benoeming voor 2021-2022.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

Voor de examencommissie CMI was in het collegejaar 2020-2021 de onafhankelijkheid niet in het geding. Binnen CMI is duidelijk dat directie en onderwijsmanagement verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en dat de examencommissie verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit. Soms lijkt de scheidslijn tussen de verantwoordelijkheden van het onderwijsmanagement op de kwaliteit en de examencommissie die zich richt op het borgen van die kwaliteit wat te vervagen. Zo worden studenten met klachten over het onderwijs of de begeleiding door docenten wel eens doorgestuurd naar de examencommissie. Waarna de examencommissie de student weer terug moet verwijzen naar de opleiding. Aandacht voor de die specifieke scheidslijnen in verantwoordelijkheid en hoe beide partijen zo goed mogelijk de werkzaamheden op elkaar kunnen laten aansluitend is daarmee een punt van aandacht tijdens de gesprekken met het onderwijsmanagement. Zeker ook nu met de scherpere focus op borg en zorg binnen toetsing.

Om daarnaast de eigen onafhankelijkheid binnen de commissie te waarborgen is in 2019 opnieuw een extern lid aangesteld. De examencommissie heeft gekozen voor een extern lid van buiten de HR. H. Shekarian Tabarestani. Zij is als extern lid betrokken bij de examencommissie en daarnaast werkzaam als programmamanager bij TU Delft. Door haar ervaringen en werkzaamheden in het onderwijs, kan ze een kritische blik uiten tijdens vergaderingen en evaluaties, zoals op de verrichtte procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie CMI. Om verder de transparantie en objectiviteit binnen de commissie te waarborgen, nemen de individuele leden niet deel aan de hoorzittingen en de checks op eindniveau die de 'eigen' opleiding betreffen. Deze manier van werken, hanteert de examencommissie CMI naar volle tevredenheid van de individuele leden.

Uit het evaluatieverslag verstuurd door de instituutdirectie CMI (dd 17 juni 2021) aan het CvB blijkt dat, zowel het externe lid als de instituutdirectie tevreden zijn over het functioneren van de examencommissie. *“Uit de evaluatiegesprekken met de leden van de examencommissie CMI komt een samenhangend beeld. Alle leden van de commissie zijn tevreden over het functioneren van de commissie. Zij zijn tevreden over de stappen die zij afgelopen jaar hebben gezet om de processen binnen de examencommissies te versterken en hun samenwerking met de opleidingen verder te professionaliseren. In het vorige jaar was het verder versterken van de PDCA cyclus door corona in de tweede helft van het jaar wat vertraagd. Men is trots dat hierop dit jaar veel voortgang is gemaakt”* (benoemingsbrief directie, 28 juni 2021).

2.5. Trends en/of aandachtspunten

De examencommissie CMI heeft in 2019-2020 meer aandacht voor de wijze waarop de processen vorm hebben en hier ook in 2020-2021 verbeterpunten in opgevoerd m.b.t. het oppakken van acties, archivering van informatie en de wijze van verslaglegging met een focus op de PDCA-cyclus. In 2020-2021 is er meer aandacht geweest voor de PDCA-cyclus in samenspraak met het opleidingsmanagement. Dus, wat is er uit de check eindniveau naar voren gekomen en welke concrete acties zijn er nu doorgevoerd n.a.v. vorige overleggen m.b.t. check eindniveau, externe validering e.t.c. Deze acties zijn opgetekend in notulen en in de actielijst van de examencommissie. Om nog beter zicht te houden op die gevraagde acties, zal in 2021-2022 hier een actie-besluitenlijst worden opgetekend per opleiding.

3. Borgen kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

De examencommissie werkt vanuit de WHW en daarmee vanuit de richtlijnen die de NVAO aangeeft. Op instituutniveau is er het toetsbeleid CMI, hierin staat de visie van het instituut CMI op toetsing beschreven. Daarnaast heeft elke opleiding een eigen toetsplan, (competentie)dekkingsmatrix en een opleidingsprofiel. In de Hogeschoolgids wordt in het eerste deel (OER) beschreven hoe het onderwijs binnen het instituut is vormgegeven, met daarbij een overzicht van de opbouw van de opleidingen, eventuele verplichte aanwezigheid, de toelatingseisen tot bepaalde studieonderdelen, toetsmomenten, toetsvormen en het mogelijk herkansen van cursussen.

Binnen CMI is er per opleiding een toetscommissie aangesteld. In de voorgaande collegejaren hadden de opleidingen INF en TI een gezamenlijke toetscommissie. Vanaf september 2020 is er voor gekozen om – mede vanwege wisseling in bemensing – de toetscommissies op te splitsen.

- CMD: Ellen Spoel en Marije Smits (0,2 Fte)
- CMGT: Bob Pikaar en Jurgen van Raak (0,1 fte)
- CO: Aniek van Heck (0,1 fte)
- INF: Anne van Brussel en Hossein Chamani (0,1 fte)
- TI: Henny Batelaan-Butter & Matej Skelo (0,2 fte), Sandra Hekkelman (adviseur)

De toetscommissies controleren de toetsen van de bijbehorende opleidingen op de 5 criteria van toetsing (conform de criteria die worden gehanteerd binnen de BKE van de Hogeschool Rotterdam): validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid, constructieve alignment en transparantie van de toetsen, zoals geformuleerd bij de BKE en binnen het CMI Toetsbeleid gedefinieerd.

Ieder jaar wordt bij aanvang van het collegejaar door de examencommissie een mandaat afgeven aan de toetscommissies binnen CMI. Het afgelopen jaar is door de examencommissie CMI het algemeen geldend mandaat vanuit de Hogeschool Rotterdam afgegeven, aangevuld met een document 'werkwijze en format mandaat'. Het mandaat geeft de kwaliteitscriteria vanuit het CMI toetsbeleid weer, alsmede de opdracht met betrekking tot een planning, checklist, en de afstemming examencommissie / onderwijsmanagement. Het

document 'werkwijze en format mandaat' beschrijft de onderdelen/ hoofdstukken die terugkomen in het Plan van aanpak, de kwartaalrapportages en het jaarverslag vanuit een toetscommissie. De toetscommissies worden vanaf 2019-2020 gestuurd op het goed en transparant zicht geven op de borgtaken binnen het P.v.A., het achteraf toetsen, de (kwartaal)rapportages en het jaarverslag. Ook tijdens 2020 – 2021 was de focus van de toetscommissie op "borg" onderwerp van gesprek. De toetscommissies binnen CMI verrichten allen, naast de borgtaak, werkzaamheden voor het opleidingsmanagement op het vlak van 'zorgen'. Tijdens het collegejaar 2020-2021 hebben alle toetscommissies de verslaglegging aan de examencommissie beter en voornamelijk gericht op de borgtaken.

Bij aanvang van het collegejaar 2020-2021 is er door de examencommissie een gezamenlijke (teams)bijeenkomst ingepland om het mandaat toe te lichten. De instituutsdirecteur van CMI Heleen Elferink was hier bij aanwezig, om de boodschap rondom het onderscheid tussen borg en zorg meer kracht te geven. De ene toetscommissie lijkt hier wat gemakkelijker mee uit de voeten te kunnen dan de andere. Tijdens de verdere bijeenkomsten met de toetscommissies afzonderlijk is – incidenteel en waar nodig - de taakverdeling, verantwoordelijkheden en rapportages rondom de borg/zorgfunctie van de toetscommissies besproken.

De examencommissie heeft n.a.v. de kwartaalrapportages inhoudelijk met iedere toetscommissie gedurende het jaar afzonderlijk gesproken. Om dit gesprek beter voor te bereiden en af te ronden vanuit de PDCA-cyclus, is er door de examencommissie een checklist ontwikkeld die door het lid betrokken bij de toetscommissie wordt ingevuld bijvoorbeeld de geleverde kwartaalrapportage. Deze checklist (Checklist rapportage toetscie._V03032021) is gaandeweg het collegejaar geëvalueerd en aangepast. Er is in dit exceldocument ook een checklist opgenomen om de jaarrapportage te controleren en in 2021 volgt een checklist om het P.v.A. onder de loep te nemen. Het effect van het bespreken van deze checklist was dat het voor de toetscommissies nog beter duidelijk werd, wat de examencommissie van ze vraagt m.b.t. de wijze van rapporteren. Dit komt overeen met het doel van de checklist; afstemmen wat er inhoudelijk vanuit de borgtaken van de toetscommissie wordt teruggekoppeld aan de examencommissie.

De examencommissie heeft de (inhoudelijke) resultaten vanuit de kwartaalrapportages en bijvoorbeeld de checklist afzonderlijk besproken met de toetscommissies, de opleidingsmanagers en/ of met de instituutsdirectie. Ook de stappen die zijn ondernomen naar aanleiding van de rapportages zijn besproken met de opleidingsmanagers. Na evaluatie blijkt dat er een verbeteringslag mogelijk is in de vorm van een actie en besluitenlijst per opleiding. Deze kan wellicht apart worden opgenomen in het excel document met checklist van iedere toetscommissies. Dit wordt in 2021-2022 verder onderzocht en opgepakt.

3.2. Reflectie verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

Bij aanvang van een collegejaar, tekent iedere toetscommissie haar geplande werkzaamheden op in een Plan van Aanpak (P.v.A.) en verstuurt deze naar de examencommissie. In het P.v.A. staat beschreven welke vakken/ toetsen er dit jaar worden gecontroleerd en de planning daarvan. Het beschrijft de werkwijze van de toetscommissie waarbij in wordt gegaan op het controleformulier van de toetscommissie. De toetscommissie signaleert en geeft daarnaast gevraagd en ongevraagd adviezen. De toetscommissies rapporteren per kwartaal over hun verrichte werkzaamheden aan de examencommissie (en aan het opleidingsmanagement). Aan het eind van het jaar, wordt een jaarverslag opgesteld met een overzicht van de gecontroleerde toetsen en bevindingen op de kwaliteitscriteria. De toetscommissies voldoen allen aan de eis uit het mandaat waarbij alle toetsen minimaal 1 x gedurende 4 jaar worden gecontroleerd (m.u.v. eindniveau).

De toetscommissies CMD, CMGT en CO werkten al een tijdje vanuit de bestaande of vergelijkbare samenstelling en controle-formats (checklists) en lijken daarmee al wat beter op de hoogte van de ontwikkelingen rondom borg en zorg. De toetscommissie van INF heeft een nieuwe bemanning gekregen die, ook in afstemming met het management, het eerste half jaar nog wat zoekende was m.b.t. die scheidslijn tussen borg en zorg.

Nadat de commissie (2019-2020) samen met INF een toetscommissie bemande, ging ook de toetscommissie van TI in 2020 vanuit een eigen commissie verder. Dit ging gepaard met verschillende gesprekken geweest over de verantwoordelijkheden van de toetscommissie. De toetscommissie van TI heeft daarnaast halverwege het collegejaar te maken gekregen met langdurig afwezigheid van beide leden. Dit heeft voor vertraging gezorgd bij het opleveren van de verslagen. De bij de toetscommissie TI betrokken adviseur heeft meegeholpen om in een later stadium de gevraagde verslagen alsnog aan te leveren.

Vanuit de **opleiding CMD** is in 2019 een nieuwe toetscommissie opgericht. De toetscommissie CMD heeft conform de werkwijze en planning zoals opgenomen in het P.v.A. 11 onderwijsonderdelen gecontroleerd op de vijf kwaliteitscriteria. De aanbevelingen zijn door de toetscommissie besproken met de modulehouders, jaarcoördinatoren en teruggekoppeld aan het onderwijsmanagement en de examencommissie. Bij aanvang van het jaar was de checklist van de toetscommissie die wordt gebruikt bij de controles nog niet eenduidig m.b.t. een oordeel over de toetsen op de kwaliteitscriteria. Dat is gaandeweg verbeterd en nu wordt er per criteria een oordeel gegeven; onvoldoende, matig of voldoende. De uitgebrachte adviezen zijn opgenomen in het nieuwe P.v.A. zodat in het volgend collegejaar hier opnieuw aandacht aan te besteden in het kader van de PDCA. Alle documentatie wordt gearchiveerd door de toetscommissie op een centrale plek voor de opleiding. De toetscommissie CMD

heeft flinke stappen gemaakt en doet op zorgvuldige wijze haar werk om de kwaliteit van toetsing te controleren, hier adviezen over uit te brengen terwijl ze zicht houden op de PDCA-cyclus. De toetscommissie houdt zich naast de borg-taken ook duidelijk bezig met zorg-taken. Het jaarverslag heeft een focus op borg-taken, maar laten de zorgkant ook zien, wat de focus op borg mogelijkwerwijs wat vertroebelt.

Bij de **opleiding CMGT** zijn twee oudgedienden betrokken. De voor CMGT succesvolle werkwijze om de docenten nauw te betrekken bij de borging van de kwaliteit van toetsing, resulteert opnieuw in het vergroten van de expertise rondom kwaliteit van toetsing binnen het team en het maakt verschillende docenten meer bewust van de gestelde kwaliteitscriteria van toetsen. De toetscommissie van CMGT maakt een P.v.A. en geeft docenten binnen de opleiding “de taak” om de controle van de toetsen uit te voeren en het gesprek over verbetering van toetsing aan te gaan.

De toetscommissie zelf controleert of door de betrokken docenten de gestelde kwaliteitseisen voldoende zijn bekeken, verzamelt de terugkoppeling en geeft (face tot face) een terugkoppeling aan de modulehouders, het management en aan de examencommissie. De checks worden bewaard in een gezamenlijke Google-omgeving van de opleiding. De verbeterpunten zijn in evaluatiegesprekken besproken en waar mogelijk direct aangepast. De toetscommissie van CMGT is met haar werkwijze duidelijk de toetskwaliteit binnen de opleiding aan het vergroten en houdt als overkoepelende commissie zicht op de wijze waarop dit wordt gedaan. Het doorlopen van de PDCA-cyclus binnen de opleiding en dan specifiek het zicht krijgen op de terugkoppeling van gevraagde acties (CA) kan mogelijk worden verbeteren. CMGT kan nog beter zicht geven op het doorlopen plan van de te controleren toetsen over de beschikbare 4 jaar, met het idee dat daarin de controle op de minoren en keuzevakken ook meer duidelijk in wordt opgenomen.

CMGT voldoet met de controle van vijf vakken (49 ects) aan de gestelde norm vanuit het mandaat. Bovendien is elke periode er één vak gecontroleerd, die in het vorige (corona)collegejaar digitaal is aangeboden.

De **opleiding CO** startte in 2019-2020 met een nieuw curriculum en wordt sinds halverwege het collegejaar door slechts één lid bemand. Er wordt bij schrijven van dit verslag nog steeds gezocht naar versterking. De toetscommissie CO controleert twee elementen binnen het in P.v.A. bepaalde toetsen; de cursushandleiding en de feitelijke toets. Criteria van opname in het P.v.A. zijn evaluaties van studenten en het management of nieuwe vakken. Daarbij worden de vijf kwaliteitscriteria in acht genomen en vanuit een vooraf opgestelde checklist bekeken. De toetscommissie van CO heeft vijf vakken ter waarde van 55 ects aan toetsen bekeken en voldoet daarmee ruimschoots aan de 1/4e norm. De toetscommissie moest – naar eigen zeggen – vooral wennen aan het *ook* achteraf toetsen. De toetscommissie hanteert nu de stelregel dat én vooraf én achteraf wordt gecontroleerd, omdat er bij de

docenten een duidelijke behoefte bestaat aan iemand die kritisch meekijkt bij het ontwikkelen van toetsen. De documenten worden gearchiveerd. De bevindingen en concrete aanbevelingen zijn (tussentijds) teruggekoppeld en waar nodig mondeling toegelicht aan de modulehouders en de onderwijsmanager. Ook CO wist op deze manier het proces van controleren op de kwaliteitscriteria van toetsen goed te doorlopen. Aandachtspunt bij CO is net als bij CMGT het opnemen van de minoren en keuzevakken in de 4-jarige cyclus van de te controleren toetsen. Zeker nu bij CO vanaf jaar 3 alleen nog maar minoren worden aangeboden.

Bij aanvang van het collegejaar 2020-2021 heeft de toetscommissie van de **opleiding INF** een nieuwe samenstelling gekregen. Het eerste half jaar was de toetscommissie wat zoekende in hun rol binnen de opleiding en de verantwoordelijkheden richting de examencommissie, curriculumcommissie en het onderwijsmanagement. Dit heeft er vooral voor gezorgd dat de rapportages verlaat werden opgeleverd en tussentijds zijn herzien. De examencommissie is daarover veelvuldig in gesprek geweest met de toetscommissie van INF en de opleidingsmanager.

Omdat de opleiding INF veel niches bevat als het gaat om bepaalde expertises, kiest de toetscommissie van INF ervoor om binnen hun aanpak de docenten te betrekken bij de te controleren toetsen. Vooraf is er een P.v.A. opgesteld waarin de te controleren toetsen staan opgenomen. De zogenaamde team-leads krijgen het overzicht van de te controleren toetsen en controleren deze met betrokken docenten zowel vakinhoudelijk als toetsgerelateerd en ze doen dit vanaf 2021 allemaal achteraf. De toetsen worden bij voorkeur door BKE gecertificeerde docenten bekeken en gecontroleerd op de vijf kwaliteitscriteria in een voorafgaand opgesteld format. De toetscommissie reviewt de evaluatie van de toets. De resultaten worden besproken met de teamleader en de eindevaluatie, inclusief de actiepunten, wordt teruggekoppeld aan de examencommissie.

Deze aanpak is nog in ontwikkeling en heeft gedurende het collegejaar deze vorm gekregen. Voordat deze werkwijze werd ingezet, heeft de toetscommissies de betreffende toetsen zelf gecontroleerd en teruggekoppeld aan de teamleads en de opleidingsmanager. Op één vak na zijn alle toetsen opgenomen in het P.v.A. gecontroleerd en zijn er in 2020-2021 6 modules bekeken (53 erts). Het vak wat niet is gecontroleerd staat opnieuw in de lijst van het P.v.A. voor 2021-2022. De toetscommissie van INF was zoekende, maar lijkt langzaam haar weg te vinden. Misschien zijn ze soms wat ambitieus met hun aanpak, maar de ambitie is er wel.

De toetscommissie van de **opleiding TI** zit zoals beschreven in een wat roerige periode. Bij aanvang van het collegejaar was niet direct duidelijk wie de toetscommissie zou bemannen.

De toetscommissie TI ging per 2021 van start als een zelfstandige toetscommissie. Er zijn bij aanvang van het collegejaar gesprekken gevoerd vanuit de examencommissie om het mandaat te verduidelijken. Vervolgens zijn de beide betrokken leden vanwege omstandigheden halverwege het collegejaar thuis komen te zitten. De examencommissie heeft regelmatig aan de bel getrokken bij het opleidingsmanagement. Een adviseur betrokken bij de opleiding heeft toen het één en ander opgepakt en daarmee voldoet de toetscommissie nipt aan de criteria van het minimaal aantal te controleren toetsen. Er zijn 9 vakken gecontroleerd (52 erts). De oplevering van kwartaalverslagen uit semester 2 en het jaarverslag liep vertraging op. De toetscommissie heeft vooraf een selectie gemaakt van de te controleren toetsen (P.v.A.) en vervolgens de toetsen en correctiemodellen gecheckt op de relevante kwaliteitscriteria a.d.h.v. een nieuwe vormgegeven checklist. De feedback is verstuurd aan de cursushouders, curriculumcommissie en het managementteam en gedeeld met de examencommissie. Omdat uit het jaarverslag bleek dat de toetscommissie niet aan het mandaat heeft kunnen voldoen, doordat niet alle toetsen volgens P.v.A. waren gecontroleerd of alleen vooraf zijn bekeken, is vanuit de examencommissie het verzoek gedaan om aanvullend de controle van de in het P.v.A. opgenomen toetsen te realiseren. De toetscommissie TI heeft vervolgens voor 3 toetsen (9 erts) aanvullend gerapporteerd. De minor TI en defensie is in 2021 vooraf geanalyseerd. Deze minor en SLC zijn daarom opnieuw meegenomen in het P.v.A. voor 2021-2022. Er wordt door de toetscommissie TI gebruik gemaakt van het screeningsformulier met de 5 kwaliteitscriteria van toetsen en deze wordt gedegen wijze ingevuld. Er ontbreekt vaak wel een inhoudelijk oordeel over de kwaliteit van toetsing; kortom in welke mate voldoet de toets aan de gestelde kwaliteitscriteria afzonderlijk. Wel wordt per toets aangegeven of de wijze van toetsing/ beoordelen aanpassingen of verbeteringen behoeft. Bij de gecontroleerde toetsen staat hier bij iedere toets afzonderlijk: 5 x *nee*. Bij 3 toetsen staat hier *ja* en bij 1 toets; *wordt gedaan*. Bij alle toetsen zijn mogelijke verbeterpunten opgenomen. Omdat de voorgestelde verbeteringen minimaal zijn en voornamelijk op details zitten, kan de examencommissie vanuit de geleverde analyses wel de uitspraak doen dat de kwaliteit van toetsing in orde is. Punt van aandacht blijft wel dat de wijze van verslaglegging door TI een puzzel blijft. Daarom gaat de examencommissie graag in gesprek om de wijze van oplevering meer schematisch weer te geven wat er volgens P.v.A. (erts) is gedaan en wat niet. Bijkomend verzoek dat er per toets een duidelijk oordeel te geven over de kwaliteit van toetsing a.d.h.v. gestelde criteria.

Samengevat/ conclusie

In totaal zijn er in 2020-2021 56 43 vakken bekeken en van feedback voorzien op de vooraf beschreven kwaliteitscriteria; validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid, constructieve alignement en transparantie van toetsen. Het aantal bekeken toetsen per commissie bedraagt:

- CMD: 11 toetsen
- CMGT: 5 toetsen
- CO: 5 toetsen
- INF: 6 toetsen
- TI: 9 toetsen

Dit zijn er minder dan de afgelopen jaren. Dat komt vooral, omdat de vak-eenheden steeds groter worden. Vakken van 2 ects vormen eerder de uitzondering dan de regel. Gemiddeld zitten de toetscommissies op een controle van 50 ects aan toetsmateriaal. Het sturen op 'aantal toetsen/ vakken' lijkt minder logisch te worden, omdat bij grotere eenheden, vaak tussentijds formatief wordt getoetst, of juist meerdere onderdelen worden getoetst binnen een vak. Dit is ook de reden dat binnen het jaarverslag van CMI wordt gekeken naar 'aantal ects'. Tegelijkertijd heeft nog niet iedere opleiding alleen maar grote toetseenheden. Bij TI zijn er vooralsnog voornamelijk toetseenheden van 2 – 4 ects. Maar ook zij werken toe naar grotere toetseenheden.

Volgens het mandaat 2020-2021 zijn vrijwel alle toetsen achteraf bekeken. Sommige toetscommissies hadden bij aanvang van het collegejaar nog niet goed zicht op deze eis, terwijl het opgenomen is in het mandaat en bij aanvang van het collegejaar op verschillende momenten is besproken. Hier is tussentijds aanvullend op aangestuurd. We merkten wel dat het oplevermoment van de kwartaalrapportages in week 10 van iedere periode bij achteraf toetsen minder logisch is. In het nieuwe mandaat (2021-2022) staat daarom deze deadline op week 5 van de opvolgende periode.

Alle toetsen zijn gecontroleerd aan de hand van een checklist opgesteld door de betreffende toetscommissie. Vanuit deze checklist wordt er gekeken naar de vijf kwaliteitscriteria (validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid, constructieve alignment en transparantie van de toetsen) zoals die zijn geformuleerd in het mandaat van de examencommissie. De modulehouder van de betreffende toets ontvangt na evaluatie van de toets de checklist en er wordt met hem/ haar (waar wenselijk) een gesprek gevoerd ter verduidelijking van de bevindingen van de toetscommissie. De toetscommissie rapporteren de bevindingen een kwartaalrapportage, en jaarrapportage aan de examencommissie. De examencommissie gaat met deze input in gesprek met de opleidingsmanagers. De check m.b.t. wat de opleidingsmanagers hebben gedaan met de bevindingen, wordt aankomend jaar en meer gestructureerd opgenomen in de besprekingen met de opleidingen.

De examencommissie is tevreden over de wijze waarop de meeste toetscommissies het mandaat hebben uitgevoerd. Vier toetscommissies zijn er in geslaagd om - merendeels op tijd - in deze gekke tijden van Corona - volgens mandaat de benodigde toetsen te beoordelen a.d.h.v. de vijf kwaliteitscriteria. Hoewel de toetscommissie van INF een opstart nodig had en de toetscommissie van CO summier is bemand, heeft dit niet in de weg gezeten van de uiteindelijke beoordelingen op de 5 kwaliteitscriteria van toetsing. Volgens planning worden alle toetsen één keer in de 4 jaar gecontroleerd. Hooguit wordt er extra aandacht gevraagd

voor het meenemen van de minoren en de keuzevakken en het zocht geven op het doorlopen van de PDCA.

Er zijn geen bijsturingssacties ondernomen; geen enkele toets is afgekeurd. De verslaglegging m.b.t. gecontroleerde toetsen volgens mandaat en het geven van een oordeel van de kwaliteit van toetsing was het afgelopen jaar - en is in 2021-2022 - wel een aandachtspunt bij de opleiding Technische Informatica (TI). De examencommissie is hier over in gesprek met zowel de instituutsdirectie, het opleidingsmanagement en natuurlijk de leden van de toetscommissie zelf.

3.3. Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie

De verschillende toetscommissies zijn gekoppeld aan de bij de opleiding betrokken leden uit de examencommissie. In de jaarplanning van de examencommissie staan de deadlines opgenomen van de verschillende verslagen die we ontvangen van de toetscommissies (week 10 van iedere periode v.w.b. de kwartaalrapportages). Er zijn 3 type documenten die de examencommissie bekijkt en waar inhoudelijk een terugkoppeling op wordt gegeven. Het P.v.A., de kwartaalrapportages en het jaarverslag. Tijdens de algemene bijeenkomst bij aanvang van het collegejaar is het mandaat en de werkwijze/ format toegelicht. Kort daarna is ieder lid in gesprek gegaan met de toetscommissie om te achterhalen of en waar er nog vragen waren.

Vervolgens is bij iedere kwartaalrapportage door het betrokken lid van de examencommissie een checklist ingevuld en gearcheeerd in teams om de (gemiste of gewenste) inhoud en opzet van de verslagen te duiden. Deze documentatie is mondeling toegelicht aan de toetscommissies. De checklist gaat in op: de algemene zaken, de samenstelling en werkwijze toetscommissie, de geplande en uitgevoerde werkzaamheden en het oordeel op de vijf kwaliteitscriteria. Door dit formulier in te vullen, kwamen wij als examencommissie er achter dat soms onderdelen nog niet helemaal helder genoeg terug kwamen binnen de verslaglegging van de toetscommissies; zoals het oordeel op die vijf kwaliteitscriteria. Vaak werd er inhoudelijk iets gezegd over de toets; bijvoorbeeld 'de toets gaat in op de leerdoelen', maar er kwam geen terugkoppeling op die kwaliteitscriteria. In de gesprekken met de toetscommissies is er dan ook op gestuurd dat we een oordeel verwachten op de vijf criteria. Vanwege afwezigheid van de leden van de toetscommissie van TI, is dit proces van verduidelijking bij TI mogelijk wat vertraagd.

Ook zagen we dat de check op de planning en uitvoering volgens P.v.A. niet overal even inzichtelijk werd gemaakt. Het kwartaalverslag omvatte dan een overzicht van de gecontroleerde toetsen, maar het werd niet duidelijk of er ook toetsen *niet* zijn gecontroleerd die wel waren opgenomen in het P.v.A.. Hier is tussentijds op gestuurd met het verzoek dit aan te passen in de kwartaalverslagen.

Voor het jaarverslag van de toetscommissies is er een andere checklist ingezet en hebben de toetscommissies (mondeling) een terugkoppeling ontvangen. De checklists van de

examencommissie worden begin 2021-2022 verbeterd. Dan zal er ook een checklist P.v.A. komen en een opleidingsspecifieke actielijst worden opgenomen.

De samenwerking vanuit de examencommissie richting de afzonderlijke toetscommissies verliep goed. De kwartaal,- en jaarverslagen zijn (merendeels) volgens planning verstuurd. De toetscommissie van INF en die van TI hadden in 2020-2021 wat opstarttijd nodig en de toetscommissie van TI heeft te maken gehad met langdurig afwezig. De examencommissie is hier over in gesprek gebleven met het onderwijsmanagement en de instituutsdirectie en zal in 2021-2022 de gesprekken vervolgen. Vooral richting de toetscommissie van TI zal de aansturing nog scherper worden ingezet v.w.b. het oordeel m.b.t. de kwaliteit van toetsing en het achteraf toetsen; borging van kwaliteit.

De constructie van de Linking Pin, werkt goed, omdat zo de lijntjes kort blijven. Hoewel het voor iedere toetscommissie weer even opnieuw kalibreren lijkt, bewegen de toetscommissies goed mee met de ontwikkeling in de hogeschool als het gaat om het onderscheid tussen zorg en borg en blijven ze hierover in gesprek met het management, de examencommissie of de medewerkers OKP. Ondanks dat de scheidslijn nog niet voor iedereen als even natuurlijk wordt ervaren, is men wel bereid om te kijken naar de beste aanpak hierin.

De examencommissie heeft er vertrouwen in dat deze lijn wordt doorgezet in het collegejaar 2021-2022, vooral ook met hulp van O.K.P. De examencommissie heeft vertrouwen in de kwaliteit van borging van toetsing van alle opleidingen van CMI. Er is altijd verbetering mogelijk, vooral m.b.t. de puntjes op de I. Voor de toetscommissie van TI was het een rommelige start en afsluiting van het jaar en daarom zal het gesprek met de betrokkenen van de opleiding TI in 2021-2022 worden aangescherpt. Omdat er geen grote onregelmatigheden zijn aangetroffen of toetsen zijn 'afgekeurd' constateert de examencommissie, dat de toetskwaliteit bij alle opleidingen van CMI in orde is. Aanscherping is soms nog – wat meer - nodig als het gaat om de verslaglegging vanuit de borg-taken, het geven van een specifiek oordeel op de 5 kwaliteitscriteria en deze inhoudelijk beargumenteren.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging

CMD: Alle gecontroleerde toetsen voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria maar alles kan altijd beter. De toetscommissie ziet allereerst ruimte voor verbetering bij de MC-toetsen van de opleiding, op het vlak van validiteit en betrouwbaarheid. De toetsen zijn reproductie gericht en kunnen volgens de toetscommissie meer gericht worden op inzicht. De opleidingsmanager is hier over in gesprek met de jaar coördinatoren. Daarnaast behoeft de gevoelsmatige worsteling tussen leerdoelen vs competenties aandacht, en daarom wordt in 2021 een

lunchlezing over dit onderwerp georganiseerd. Bij CMD wordt er holistisch en programmatisch getoetst, waarbij een student een voldoende behaalt op een kerntaak of competentie.

Vanuit een examencommissie zaak over bronvermelding is er extra aandacht geweest voor plagiaat en het expliciteren van hoe er moet worden omgegaan met bronnen, binnen de modulewijzers (inzichtelijkheid). Overige adviezen zijn opgenomen in het P.v.A. 2021-2022 om te kunnen monitoren in het aankomend collegejaar. De opleiding CMD voldoet hiermee aan de gestelde eisen

CO: “Over het algemeen geldt dat alle toetsen die zijn beoordeeld, voldeden aan de kwaliteitseisen op het gebied van validiteit, betrouwbaarheid, constructieve alignement, bruikbaarheid en transparantie” (van Heck, jaarverslag 2019-2020). De toetscommissie stelt dat er nog winst valt te behalen door een afweging te maken op cursusniveau over de noodzaak van (en daarmee de functie van) het (aantal) toetsen. Advies is om na te denken over het samenvoegen van toetsen en zo de efficiëntie te vergroten. Daarnaast kan alle toetsinformatie (toetsniveau, vorm, eisen e.t.c.) wat sterker aan elkaar worden gekoppeld om zo de bruikbaarheid en transparantie richting de studenten te versterken. Al met al voor een startend curriculum, met kritisch betrokken docenten, een mooie start.

CMGT: vanuit de uitgevoerde controles zijn er geen grote onregelmatigheden aangetroffen; Er zijn geen toetsen afgekeurd. De constructieve alignement is over het algemeen prima. Verbeterkansen hebben betrekking op de beschrijving van de toetsing en de beschrijving van de beoordeling binnen de handleidingen. Zo staat er wel eens een tegenstrijdigheid in de handleiding versus de HR- gids of ontbrak er een deel van het beoordelingsmodel of de toetsmatrijs, waardoor de weging van een toets onduidelijk kan worden. Omdat deze constatering bij een minimaal aantal vakken is gedaan, is de validiteit en betrouwbaarheid van toetsing niet in het geding en dus ruim op orde. Het mooie is dat de gekozen aanpak van CMGT het hele team betreft bij toetsing en dat dit tot een gezamenlijke ‘food for thought’ leidt.

INF: Er is veel verbeterd de afgelopen jaren bij INF. Op het vlak van toetsing is de constructieve alignement en validiteit veelal voldoende. De toetsen dekken de leerdoelen/ competenties en sluiten steeds beter aan op het lesjaar en het leerniveau. Eventuele aandachtspunten bij de kwaliteit van toetsen liggen binnen een enkele cursus op de criteria; betrouwbaarheid, transparantie en bruikbaarheid en dus ook bij INF is verbetering mogelijk als het gaat om de gebruikte woorden in de handleiding. Binnen de opleiding wordt gediscussieerd over de groepsopdrachten in samenhang met individuele leerresultaten. Hoewel individuele leerresultaten op opleidingsniveau voldoende lijken terug te komen, ontstaat er soms de behoefte om hier expliciet aandacht aan te besteden per module. De

curriculumcommissie houdt dit in de gaten. Omdat het er op lijkt dat het begrippenkader rondom de kwaliteitscriteria nog niet bij alle docenten voldoende leeft, het advies om hier binnen de opleiding en vanuit de toetscommissie meer aandacht aan te besteden en zo de begrippen beter eigen te maken.

TI: De toetscommissie spreekt in de kwartaalrapportages haar vertrouwen uit over de (groei in) validiteit van de gecontroleerde toetsen. Het jaarverslag geeft het totale aantal gecontroleerde toetsen weer, waarbij door omstandigheden niet is voldaan aan het P.v.A. De toetsen die niet zijn gecontroleerd volgens het P.v.A. van 2020-2021, zijn opgenomen in het P.v.A. 2020-2021. In het jaarverslag wordt gesproken over “vooraf toetsen” i.p.v. achteraf volgens mandaat. Bijzonder is daarbij dat in een aantal kwartaalverslagen en het jaarverslag nog niet alle toetsen aanwezig zijn bij vooraf toetsen, wat sowieso pleit voor een achteraf aanpak. Opvallend blijft dat het voor de toetscommissie TI nog wat zoekende blijft hoe de scheidslijn tussen borg en zorg goed kan worden vormgegeven in de verslagen gericht op de vijf kwaliteitscriteria. Aandachtspunt blijft daarom bestaan dat de focus voor de toetscommissie ligt op de borgtaken én het achteraf toetsen. Omdat dit aandachtspunt tijdig is gesignaleerd is met de toetscommissie van TI besproken dat ze aanvullend een oordeel konden geven op 3 al vooraf gecontroleerde toetsen uit 2021, maar dan achteraf. Het aanvullende verslag is een puzzel, waarbij niet goed duidelijk wordt; wat het oordeel is van de toetsing en de onderbouwing hiervan voor het betreffende vak en wat nu het overzicht is van de wel of niet vooraf/ achteraf gecontroleerde vakken.

De trends/ aandachtspunten die terugkomen vanuit de toetscommissie zelf zitten op bijvoorbeeld de rol van formatieve evaluatie en summatieve toetsing en de wens om deze meer stevig aan te zetten en zo de koppeling naar leerdoelen wat scherper te formuleren in de handleiding. De adviezen zijn niet geformuleerd vanuit de vijf kwaliteitscriteria. De terugkoppeling wordt bij TI ook meestal gelijk doorgevoerd in de handleidingen van de vakken en de toetscommissie biedt hulp of handvatten om aspecten te verbeteren.

3.5. Trends en/of aandachtspunten

De procedures rondom de toetscommissies zijn in 2020-2021 aangescherpt door ze te evalueren en de verslagen vanuit een door de toetscommissie opgestelde checklist. De checklist is een exceldocument met verschillende tabbladen (OP1, OP2 e.t.c. jaarverslag en in 2021-2022 ook P.v.A.).

De gesprekken met de opleidingsmanagers vonden altijd al vrij gestructureerd (volgens agenda en met notulen e.t.c.) plaats, maar het was ook altijd weer even zoeken naar de eerder besproken acties. Daarom wordt er in 2021-2022 een actie en besluitenlijst toegevoegd aan de checklist per toetscommissie. Op deze manier kunnen de eventuele acties vanuit de toetscommissies richting het opleidingsmanagement op gestructureerde wijze worden bijgehouden. De PDCA-cyclus krijgt zo ook steeds beter en meer concreet vorm.

In het jaarverslag 2019-2020 van de examencommissie is geconstateerd dat bij het opstellen van het CMI-toetsbeleid - in samenspraak met de examencommissie – is gekeken naar de geldende kwaliteitscriteria binnen de BKE van de Hogeschool Rotterdam. En hoewel deze niet wezenlijk verschilden van de criteria van aandacht voor de toetscommissies in het mandaat van 2019-2020, is besloten om hier ook voor 2021-2022 één lijn in te trekken. Het mandaat van de examencommissie voor 2021-2022 aan de toetscommissies, omvat daarom de kwaliteitscriteria: validiteit, betrouwbaarheid, constructieve alignment, bruikbaarheid en transparantie. In het vorig jaarverslag is er ook gesproken over een aantal expertisegroepen, maar dit idee is onvoldoende van de grond gekomen in 2020-2021. Dit heeft mogelijk te maken met de situatie rondom Covid-19, minder bemensing van de toetscommissies en de prioriteit op de borgfunctie van de toetscommissies.

De borgfunctie van de toetscommissie lijkt in 2020- 2021 beter te zijn geland. Hoewel het mandaat spreekt van een controle van 100% na afname van een toets, zijn er nog enkele toetsen alleen vooraf bekeken. De opleidingen, op TI na, weten wel allemaal beter en duidelijker een oordeel te geven op vijf kwaliteitscriteria van toetsing.

In toetsland verandert er veel binnen een hoog tempo en het instituut CMI kenmerkt zich door de verschillende opleidingen, maar er zijn ook overeenkomsten. De gesprekken met de toetscommissies en het onderwijsmanagement binnen CMI gaan tegenwoordig veel meer over het 'holistisch toetsen' in een opleiding. Waar de opleidingen een summatieve toets niet (meer) als belangrijkste onderdeel van het onderwijs zien, wordt gekeken naar het geheel aan onderwijs, de les, de formatieve evaluatie en wordt de summatieve toets vanuit een visie op constructieve alignment ingezet.

Concreet zien we de afgelopen jaren dat er steeds meer ects worden gekoppeld aan een vak. Vakken worden grote eenheden en vakken van 2 ects vormen eerder de uitzondering dan de regel. Soms wordt binnen het vak meer programmatisch getoetst en bij iedere opleiding speelt formatieve feedback een steeds grotere rol. Soms zijn er binnen vakken meerdere toetsen opgenomen (een opdracht, presentatie en bijvoorbeeld een individuele toets). Mede daarom kiest de examencommissie CMI er voor om in 2021-2022 eerder te sturen op een minimum aantal ects te controleren per collegejaar. De vraag blijft bestaan, of en hoe formatieve evaluatie terug komt binnen de kwaliteitscriteria van toetsing. Het advies van de examencommissie is nog steeds om vanuit de zorgfunctie aandacht te houden voor formatieve evaluatie, omdat goede constructive alignment tussen deelttoetsen en formatieve toetsing/evaluatie effect heeft op de uiteindelijke kwaliteit van toetsing. Ook in 2020-2021 zien we dit terug in de klachten van studenten. Als er klachten zijn over de summatieve toetsing, hangt dat vaak samen met klachten over de daar aan voorafgaande formatieve onderdelen.

Tot slot lijkt het versterken van de kwaliteitsbewustzijn onder docenten goed te gaan bij de opleidingen, waar de docenten ook een rol spelen bij de controle van de toetsen. Het vergroten van het aantal BKE-ers is al een aantal jaar onderwerp van gesprek met de onderwijsmanagers, maar ook hier heeft Covid-19 voor vertraging gezorgd. Het zou mooi zijn als bijvoorbeeld de nieuwe BKE-ers een rol kunnen krijgen binnen de toetscommissies. De examencommissie is in gesprek met de onderwijsmanagers en directie over de scenario's, zoals beschreven in het door het CvB aangeboden stuk. Het stuk zorgt voor discussie binnen CMI. De examencommissie kijkt daarbij vooral naar de overeenkomsten bij de opleiding om tot consensus te komen, maar we zijn er september 2021 nog niet. Rekening houdend met het feit dat er per september 2 nieuwe opleidingsmanagers zijn aangetreden binnen CMI, hopen we hier in 2022 meer een visie op te kunnen formuleren. Zo is het idee besproken van een roulerend systeem van (BKE)docenten inzetten bij de toetscommissies.

4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)

4.1. Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

De examencommissie is van mening dat bij alle opleidingen van CMI het eindniveau geborgd is. De examencommissie komt tot deze conclusie op basis van de check eindniveau en de wijze waarop externe validering bij alle opleidingen een plaats heeft. Het onderwijsmanagement heeft goed aandacht voor het afstuderen en door de examencommissie ingebrachte actiepunten worden door alle opleidingen van CMI opgepakt.

De examencommissie van CMI heeft in het kader van borging van de kwaliteit van de afstudeerwerken zelf een check eindniveau georganiseerd. Daarnaast heeft de examencommissie aanvullend informatie bij de opleidingen opgevraagd om daarmee zicht te krijgen op hoe de opleidingen gebruik maken van externe validering.

De examencommissie van CMI in het kader van de borging van de kwaliteit van de afstudeerwerken wederom in 2020-2021 een aantal eindwerken van de verschillende opleidingen binnen het instituut gecontroleerd. De examencommissie maakt gebruik van een zelf ontwikkelde checklist die voor 2020-2021 verder is aangescherpt. Bij de check is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- check op eindniveau 2020-2021 per afstudeerwerk;
- check op eindniveau 2020-2021 per opleiding;
- afstudeerhandleiding van de betreffende opleiding;
- de meest recente (interne) audit.
- Door de opleiding geformuleerde verbeterpunten vanuit externe validering, evaluaties, kalibratiesessies, audits en accreditaties

Bij de controle zijn meegenomen:

- het afstudeerwerk/project;
- de afstudeerhandleiding;
- de voorbeoordeling, de definitieve eindbeoordeling inclusief de verantwoording van het eindcijfer.

Er is een a-selecte steekproef getrokken uit een steekproefkader. Het steekproefkader bestaat uit een overzicht van alle studenten die in het studiejaar 2019-2020 hun eindwerk ter

beoordeling hebben ingeleverd. Bij alle opleiding van CMI worden alle competenties bij het afstuderen op eindniveau getoetst.

De examencommissie heeft bij voorafgaand aan de check het format 'check eindniveau' zoals gehanteerd in de afgelopen collegejaren geëvalueerd. De aanpassingen die wij gedaan hebben in het vorig studiejaar, hebben geleid tot een beter inzichtelijk totaaloverzicht per opleiding. Een aanscherping is dat bij de check de vijf kwaliteitscriteria van toetsen gehanteerd worden die HR breed bij BKE en SKE trainingen. Ook de toetscommissies van CMI hanteren deze criteria.

Onderstaand staan de criteria beschreven die worden bekeken in de check eindniveau per student:

- De aanloop naar (afstudeervoorstel) en de beoordelingssystematiek is helder omschreven.
- Voor de student is vooraf inzichtelijk waarop beoordeeld wordt.
- De beoordelingscriteria zijn afgeleid van de eindkwalificaties van de opleiding (landelijk profiel).
- Alle competenties moeten afzonderlijk en individueel met een voldoende afgesloten worden om te kunnen slagen.
- Eén van de examinatoren is niet betrokken bij het begeleiden van de student,

- De examinatoren hebben onafhankelijk van elkaar een oordeel gegeven (voorbeoordeling is aanwezig) en zijn op basis daarvan tot een gezamenlijk besluit gekomen.
- De beoordeling geschiedt door minimaal 2 bevoegde examinatoren (eindniveau). Zij hebben beiden het document ondertekend.
- De 2 bevoegde examinatoren-eindniveau zijn door de examencommissie benoemd.
- Het beoordelingsformulier is door de examinatoren ingevuld met een volledige onderbouwing.
- Het is duidelijk hoe het eindcijfer tot stand is gekomen.
- Beoordeling is correct ingevoerd in Osiris, uit naam van examinator.
- De rol van eventueel extern gecommitteerde is benoemd en is duidelijk adviserend.
- De rol van de bedrijfsbegeleider is benoemd en duidelijk adviserend.

In verband met de audit in december 2020 van de opleiding Informatica is de examencommissie gestart met deze opleiding en vervolgens zijn aan de slag gegaan met de overige opleidingen. Er is in duo's gekeken naar de opleiding waar de betreffende leden niet bij betrokken zijn. Hier is een verslag van gemaakt. De examencommissie heeft haar bevindingen middels een rapport teruggekoppeld aan directie en opleidingsmanagement. Er vervolgens hebben er gesprekken plaats gevonden tussen examencommissie, onderwijsmanagement en de coördinatoren afstuderen. In deze gesprekken is gesproken

over de resultaten van de analyse en de vervolgactie die de opleiding genomen heeft naar eerder gemaakte afspraken.

Bevindingen algemeen

Het eindniveau van de opleidingen INF, TI, CMD, CMGT(&MT) en CO

Bij alle opleiding van CMI worden bij het eindniveau alle competenties op eindniveau afgetoetst. Het eindniveau is bij alle opleidingen afgeleid van de competenties. De competenties zijn bij alle opleidingen afgeleid van de geldende landelijk profielen. Bij alle opleidingen geldt dat alle competenties met een voldoende moeten worden afgesloten om te kunnen slagen. Het afstuderen voldoet bij alle opleidingen aan de vijf kwaliteitscriteria.

Wat betreft het procesmatige aspect van het afstuderen: De examencommissie heeft bijna alle opgevraagde stukken ontvangen en dat betekent dat de archivering in orde is. Ook in Osiris zijn de resultaten op een juiste wijze ingevoerd door één van de twee examinatoren. Bij alle beoordelingen zijn altijd 2 examinatoren betrokken. De examinatoren hebben voorbeoordeeld en zijn vervolgens in gezamenlijkheid tot een eindbeoordelingen gekomen. Deze stukken zijn in het algemeen goed terug te vinden. Het resultaat en de toelichting op het resultaat is in het algemeen voldoende goed gemotiveerd. Beoordelingen zijn getekend door beide examinatoren. De opleidingen INF en TI hebben de afgelopen jaren duidelijke vorderingen gemaakt.

Alle opleidingen maken gebruik van externe validatie. De tevredenheid van de opdrachtgever over het proces en het resultaat wordt op een systematische manier gemeten en meegenomen in de beoordeling. Ook bij het mondelinge tentamen is het werkveld betrokken. Uit de gesprekken die de examencommissie heeft met onderwijsmanagers geldt dat zij goed op de hoogte zijn van wat speelt rond om het afstuderen. De examencommissie bespreekt de resultaten van de check en bespreekt aandachtspunten. Deze aandachtspunten worden ook door alle opleidingen goed opgepakt.

Tot slot;

De examencommissie van CMI is van mening dat bij de opleidingen *INF, TI, CMD, CMGT(&MT) en CO er sprake is van een degelijke ontworpen afstudeerprogramma's. landelijke eindkwalificatie vormen de basis en de vertaling naar de eindcompetenties is in orde. Het werkveld is betrokken bij het ontwerpen en bij de toetsing.* Het proces is voor iedereen goed te volgen en de verschillende onderdelen zijn goed terug te vinden. De examencommissie ziet een dergelijk systeem van toetsen en beoordelen. De aanbevelingen die de examencommissie doet zijn gericht op een basis die in orde is. Het eindniveau van de opleidingen INF, TI, CMD, CMGT(en MT) en CO is in orde.

4.2. Onderbouwing oordeel per opleiding

CMGT (en MT): De opleiding heeft een duidelijk en gedeeld beeld over het afstudeerniveau. Het afstudeerniveau voldoet aan de vijf kwaliteitscriteria, Het werkveld is duidelijk betrokken bij het afstuderen. Wat betreft het proces ziet de examencommissie dat in een aantal gevallen de voorbeoordelingen van de examinatoren niet terug te vinden zijn. Wel zijn altijd 2 examinatoren en in een aantal gevallen een externe gecommiteerde betrokken bij de eindbeoordeling. Wat betreft de archivering van de voorbeoordelingen zijn afspraken gemaakt met de opleiding. Ook wat betreft de resultaten van de externe validering met andere opleiding kan de opleiding de vervolgacties scherper inzichtelijker maken. De examencommissie is tevreden over het eindniveau van de opleiding CMGT

In het gesprek met het onderwijsmanagement werd duidelijk dat de onderwijsmanager goed betrokken is bij het afstuderen. Aandachtspunt vormt de archivering van de voorbeoordelingen. De opleidingen kiest er voor om zittingen alleen te laten plaats vinden als voorbeoordelingen aanwezig zijn.

INF: De opleiding heeft een duidelijk afstudeerprogramma dat gedragen wordt door docenten en werkveld, De opleiding voldoet aan de vijf kwaliteitscriteria. Het programma kan op twee punten aangescherpt kan worden. Er zijn twee examinatoren betrokken bij het afstuderen. Beide zijn ook (deels)betrokken bij het begeleiden van de student. Beide examinatoren kijken vanuit hun eigen perspectief (techniek en skills) naar het afstudeerwerk maar beoordelen beide alle competenties. Afgesproken is om vanaf januari 2021 te werken met één (van de twee) examinator die niet betrokken is bij het begeleiden. Ander punt van aandacht is het gebruik van de beoordeling “matig”. Deze kan voor onduidelijkheid zorgen en gevraagd is om de beoordeling meer in lijn te brengen met binnen de HR geldende beoordelingscriteria. In Praktijlink is en uitgebreid archief ingericht waarbij het proces van start tot beoordeling gevolgd kan worden. Een duidelijke verbetering t.o.v vorige jaren. De examencommissie is tevreden over het eindniveau van de opleiding INF ook omdat de punten van aandacht direct (per januari 2021) verwerkt zijn.

Ti: Het afstudeerprogramma van de opleiding Ti wordt goed gedragen door docenten, onderwijsmanagement en het werkveld. Net zoals bij de andere opleidingen ligt het landelijk profiel in lijn met de competenties en de beoordeling. Het afstuderen voldoet aan de vijf kwaliteitscriteria. Aandachtspunt blijft de eindbeoordeling. De opleiding maakt gebruik van een uitgebreid beoordelingsformulier waarin alle formatieve en de uiteindelijk summatieve eindbeoordeling beschreven wordt. Alle beoordelingscriteria komen terug in de voorbeoordeling maar niet altijd in de eindbeoordeling. In de kader van transparantie vraagt de examencommissie hier aandacht voor. De examencommissie van CMI is tevreden over het eindniveau van de opleiding.

CMD: Het afstudeerprogramma van CMD heeft een solide basis. Het programma wordt breed gedragen door docenten, opleidingsmanagement en werkveld. Ook heeft de opleiding een uitwisseling van afstudeerwerken met andere CMD opleidingen. Toch weet de opleiding het programma aan te scherpen op basis van georganiseerde evaluaties. Het afstuderen voldoet aan de kwaliteitseisen. Punt van aandacht is de rol van de onafhankelijkheid van de voorzitter van het afstuderen dit omdat hij ook betrokken is bij een eerder formatief toetsmoment. De examencommissie is hier over in gesprek met de opleiding om de rollen van de docenten bij het afstuderen strakker in te zetten. De vastligging van alle documenten is in orde. De examencommissie van CMI is tevreden over het eindniveau van de opleiding.

CO: De opleiding CO werkt met een duidelijk afstudeerprogramma dat in de loop van de jaren op basis van evaluaties in aangescherpt. De competenties en de bijbehorende leerdoelen liggen in lijn met het landelijk profiel. Het afstuderen voldoet aan de vijf kwaliteitscriteria. De examencommissie vraagt wel in het kader van transparantie om duidelijkheid te geven over het onderliggende rekenmodel van de eindbeoordeling. De examencommissie vraagt de opleiding ook om na te denken over de voorwaardelijkheid van het mondelinge tentamen. Studenten mogen op voor het mondelinge tentamen als zij voor het schriftelijke onderdeel geslaagd zijn. Tijdens de controle van alle ingevoerde cijfers bleek dat bij één student het oordeel "voldoende" is ingevoerd i.p.v. een numeriek oordeel 6.0. Het eindresultaat is wel goed berekent.

De opleiding maakt gebruik van verschillende archieven. Alle opgevraagde stukken zijn geleverd. De stukken waren ook voldoende goed gedocumenteerd. De examencommissie van CMI is tevreden over het eindniveau van de opleiding.

4.3. Externe validering

Externe validering is van toepassing bij alle opleiding van CMI. Vreemde ogen dwingen (2012) en Zienderogen vooruit (2017) geven mogelijke invullingen aan externe validering. Bij de opleidingen van CMI komt dit met name terug in het betrekken van het werkveld bij het ontwikkelen van het afstudeertraject en bij beoordelen van afstudeerwerken. Daarnaast wordt in een aantal gevallen het afstudeerprogramma getoetst bij collega-opleidingen. Op beperkte schaal worden examinatoren van INF ingezet bij collega opleidingen. De opleiding CMD laat examinatoren deelnemen als toehoorder bij afstudeerzittingen van collega-opleidingen.

Alle opleidingen meten door middel van schriftelijke enquêtes de tevredenheid en het oordeel van de opdrachtgevers. Daarnaast maakt het oordeel van de opdrachtgever over het proces van afstuderen en het eindproduct onderdeel uit van de beoordeling. De student is verplicht

om dit oordeel voor aanvang van de beoordeling aan te leveren en examinatoren gebruiken deze beoordeling bij de voor- en definitieve beoordeling.

Bij het mondelinge examen van het eindwerk wordt bij alle opleidingen, behalve bij CO gebruik gemaakt van een extern gecommiteerde en/of bedrijfsbegeleider. Bij een groot gedeelte van de afstudeerzittingen is dit gelukt. De opleiding CO maakt bij dit onderdeel gebruik van een externe examinerator.

Tot slot: De opleidingen CMD, CMGT en CO kalibreren de afstudeerwerken met andere opleidingen binnen hetzelfde domein of tijdens landelijke overleggen. Door de gevolgen van de Covid-19 zijn de opleidingen INF en TI in het studiejaar 2020- 2021 niet in geslaagd om te kalibreren met collega opleidingen. De beschrijving van de vervolgcacties blijft aandacht vragen.

De examencommissie is tevreden over de wijze waarop opleidingen externen inzetten om de kwaliteit van het eindniveau te borgen. De verzamelde inzichten worden gebruikt om het niveau van het eindniveau te toetsen en verder te verbeteren. Dit proces maakt bij alle opleidingen deel uit van de dagelijkse routine en is daarmee een belangrijk borgingsprincipe.

4.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging

CMGT (& MT): In de gesprekken met het onderwijsmanagent komt naar voren dat de onderwijsmanager een duidelijk beeld heeft over hoe de opleiding het afstuderen in de toekomst ziet. Duidelijk is ook de betrokkenheid van docenten, het werkveld en onderwijskundigen hierin

Voorbeoordelingen maken onderdeel uit van een onafhankelijk oordeel. Om die reden heeft de opleiding er voor gekozen om zittingen alleen te laten plaats vinden als voorbeoordelingen aanwezig zijn. bij het afstuderen en hij schets ook een duidelijk beeld van hoe de opleiding het afstuderen in de toekomst ziet. De docenten, het werkveld en onderwijskundigen geven daar samen vorm aan

INF: Mede naar aanleiding van de audit (december 2020) heeft de examencommissie gevraagd om in te kader van validiteit te kijken naar de beoordelingsschaal en met name het gebruik van het criterium "matig". Geadviseerd wordt om aansluiting te zoeken bij alfa numerieke resultaten zoals beschreven in de Hogeschoolgids. De opleiding heeft de beoordelingsschaal aangepast met ingang van januari 2021. Ook is vanaf januari 2021 één van (de twee) examinatoren niet betrokken bij het afstuderen. De examencommissie is tevreden over de snelheid van handelen. Opnieuw aandacht gevraagd voor de verbetering van de verslaggeving in het kader van externe validering. De examencommissie zal dit punt in elk overleg aan de orde stellen. Samen met de opleiding besloten om de check eindniveau

direct bij de start van studiejaar 2021- 2022 uit te voeren ook om te onderzoeken of de genomen acties geleid hebben tot de gewenste verbeteringen

TI: In verband met wisseling van onderwijsmanager en de aankomende audit er voor gekozen om een vervroegde check eindniveau te doen. Zodat de opleiding eventueel nog aanpassingen kan doen. Daarbij speelt ook een rol dat de examencommissie een check wil doen op de toelichting op de volledigheid van de eindbeoordeling. Dit aandachtspunt is in het gesprek met onderwijsmanagement en afstudeercoördinator uitgebreid besproken en heeft aandacht van de opleiding.

CMD: De examencommissie heeft in het gesprek met het opleidingsmanagement besproken dat de examencommissie tevreden is over het niveau van afstuderen. Wel is gevraagd om na te denken over de rol van de voorzitter. Met name over de betrokkenheid van de voorzitter tijdens het afstudeerproces, De opleiding heeft de betrokkenheid terug gebracht en denkt na of een verdere vermindering van de betrokkenheid mogelijk is.

CO: Het proces rond om het afstuderen is in orde op één verkeerde invoer van een resultaat na. De examencommissie heeft de opleiding gevraagd om duidelijkheid te geven over het rekenmodel dat bij de beoordeling hoort. De opleiding zal deze toevoegen aan de cursusbeschrijving. De opleiding heeft een bewuste keuze gemaakt om het schriftelijke en mondelinge tentamen afzonderlijk te beoordelen en daarmee ook een voorwaarde gesteld om deel te nemen aan het mondelinge tentamen. Beide onderdelen (schriftelijke en mondelinge vaardigheden) zijn essentieel in het werkveld. En voor beide onderdelen is er mogelijkheid van herkansing.

4.5. Trends en/of aandachtspunten

Bij alle opleidingen van CMI heeft het afstuderen (begeleiding en toetsing) in 2020- 2021 grotendeels via Teams plaats gevonden. De in maart 2020 ontwikkelde procedure heeft voor alle opleidingen binnen CMI gezorgd voor duidelijkheid bij studenten, begeleiders en examinatoren. Uitgangspunt van de examencommissie hierbij was met name de borging van het eindniveau. Ook dit jaar is het aantal studenten dat succesvol is afgestudeerd niet minder dan in "normale" jaren.

Externe validering maakt bij alle opleiding van CMI onderdeel uit van de evaluatie van het eindniveau. Het beroepenveld is op verschillende wijze sterk betrokken bij het eindniveau. Het in gesprek zijn met andere opleiding in hetzelfde domein heeft steeds meer aandacht, wat wij als examencommissie toejuichen.

De examencommissie ziet dat alle opleidingen van CMI goed aandacht hebben voor het aanscherpen van het eindniveau.

5. Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen

5.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

In opleidingsprofielen is het curriculum van opleidingen opgenomen. De opleidingen van CMI hebben allen aansluiting gezocht bij landelijke opleidings- en competentieprofielen. Wel hebben opleidingen daar een eigen Rotterdamse invulling aangegeven. Het curriculum bevat alle cursussen die samen er voor zorgen dat het gewenste eindresultaat bereikt wordt. In het toetsbeleid van de opleiding dat afgeleid is van het CMI-toetsbeleid bespreekt de opleiding de toetsvisie van de opleiding en hoe de toetsing bijdraagt aan de gewenste leeruitkomsten. In het curriculumschema wordt bij alle cursussen beschreven van welke toetsvorm er gebruik wordt gemaakt. Conversies die plaats vinden worden vermeld in de hogeschoolgids.

Bij alle opleidingen van CMI heeft het afstuderen (begeleiding en toetsing) in 2020- 2021 grotendeels via Teams plaats gevonden. De in maart 2020 ontwikkelde procedure is in september 2020 aangescherpt. Dit alles heeft duidelijkheid gezorgd bij studenten, begeleiders en examinatoren. Uitgangspunt van de examencommissie hierbij was met name de borging van het eindniveau. Ook dit jaar is het aantal studenten dat succesvol is afgestudeerd niet minder hoog dan in “normale” jaren.

5.2. Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

De examencommissie ontvangt met name van studenten van de opleiding INF klachten over overschrijding van de beoordelingstermijn. Dit wordt veroorzaakt door de hoge student/docent ratio. In gevallen waarbij er weinig tijd is voor een goede voorbereiding op een hertoets vraagt de examencommissie de opleiding om de toets te verplaatsen naar een later moment

De examencommissie ontvangt via klacht relatief veel bezwaarschriften tegen beoordelingen waarbij niet alleen bezwaar wordt gemaakt tegen de beoordeling maar waarbij er ook klachten zijn over de lessen zelf. De examencommissie organiseert altijd een gesprek met de student waarin wij ook duidelijk maken waar wij wel en waar wij niet overgaan.

5.3. Trends en/of aandachtspunten

Geen

6. Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantal vrijstellingen

Het aantal vrijstellingsverzoeken per student in Osiriszaak of via de mail, neemt opnieuw af. Dit komt mede doordat opleidingen steeds grotere en meer samengestelde cursussen aanbieden binnen nieuwe curricula. In 2020- 2021 zijn 18 van de 35 verzoeken toegewezen.

Bovenstaande aanvragen zijn per persoon geteld in niet per cursus. Binnen CO zijn er bij aanvang van het collegejaar een aantal grote vrijstellingen doorgevoerd om RAc-AD crossmediale communicatie studenten de mogelijkheid te bieden om door te stromen in het CO programma.

6.2. Trends en/of aandachtspunten

Het aantal vrijstellingsverzoeken neemt opnieuw af binnen CMI. De steeds groter wordende onderwijseenheden maakt het bij een vrijstellingsverzoek bijna onmogelijk om aan de gestelde leerdoelen te voldoen.

7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

De deskundigheid van de examencommissie wordt onder andere bevorderd door deelname van de voorzitter aan het hogeschoolbrede voorzittersoverleg. De uit dit overleg voorkomende stukken wordt gedeeld met de leden. De voorzitter is gestart met het SKE-traject, maar dit loopt enige vertraging op, Met alle leden zijn afspraken gemaakt over scholing en deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

De examencommissie heeft in haar jaarlijkse evaluatie het volgende geconcludeerd: *“Alle leden van de commissie zijn tevreden over het functioneren van de commissie. Zij geven aan dat ze objectief en zelfstandig tot een oordeel komen en dat zij binnen de commissie goede gesprekken hebben over hun oordelen. Zij geven ook aan dat ze zichzelf deskundig achten voor hun taak”.*

De diversiteit aan opleidingen leidt er soms toe dat ze relatief veel tijd moeten steken in het begrijpen van elkaars toetsproblematiek, maar de leden ervaren dit ook als waardevol. Het in duo's voorbereiden van de besluiten versterkt hierin het leren van elkaar”.

Naam	BKE / SKE
Dhr. R.S.A. Oudejans MM	Gestart met SKE
Mevr. drs. M.W.M. van der Ploeg	SKE behaald in 2017
Mevr. D.D. Schuur, MSc	Gestart met BKE
Mevr. dr. A. C. van Rooij-Peiman	PhD in educational research
Mevr. drs. I.J. Ploum	BKE
Mevr. drs. H. Shekarian- Tabarestani	BKE
CMD: Jantien Slob, Ellen Spoel en Marije Smits	3x BKE
CMGT: Bob Pikaar en Jurgen van Raak	1 lid Msc in onderwijskunde behaald in 2013
CO: Ank Jansen en Aniek van Heck	1 lid SKE, 1 lid BKE
INF en TI: Anne van Brussel en	1 lid SKE behaald
TI Henny Batelaan en	1 lid bezig met SKE

7.2. Trends en/of aandachtspunten

Binnen CMI halen steeds meer mensen hun BKE-certificaat en SKE-certificaat. Als gevolg van Covid-19 is het proces vertraagd. De examencommissie hoopt dat de nieuwe invulling van het BKE en SKE programma er voor zorgt dat meer collega's het programma succesvol afronden.

In de evaluatie van de examencommissie in juni 2020 zijn met alle leden afspraken gemaakt over de scholingsactiviteiten in 2021.

8. Aanwijzing examinatoren

8.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

In de Hogeschoolgids staat in de bijlage 'reglement examencommissies en examinatoren' in artikel 3 het volgende: *“De examencommissie wijst de examinatoren aan die voldoen aan het door het College van Bestuur vastgestelde profiel. Voor de strekking van dit artikel worden onder “leden van het personeel” ook diegenen begrepen die de functie van personeelslid uitoefenen op basis van detachering of inhuur (personeel – niet – in – loondienst).”*

De richtlijnen voor de benoeming van examinatoren zijn binnen de examencommissie vastgesteld in 2017-2018. Op basis van de richtlijnen zijn een aantal profielen geformuleerd. Deze profielen zijn gecommuniceerd met het opleidingsmanagement en via de instituutdirectie wordt ieder jaar - bij aanvang van het collegejaar - een uitvraag gedaan van deze lijst per opleiding volgens een vaststaand format *“richtlijnen benoeming examiner”*. De directie draagt docenten voor, de examencommissie benoemt vervolgens de examinatoren. Dit proces en de richtlijnen zijn bij aanvang van 2020-2021 geëvalueerd, goed bevonden en op dezelfde wijze als het jaar daarvoor geïmplementeerd.

Ook is er n.a.v. het vorig jaarverslag bij de opleidingsmanagers aandacht gevraagd voor het begeleiden van de docenten die voor het eerst examiner zijn. Binnen een groot aantal opleidingen is hiervoor het 'buddy' systeem in het leven geroepen. Betreffende docenten gaan met een buddy in gesprek over het docentschap en bijvoorbeeld het maken van toetsen.

De richtlijnen om tot een docent te benoemen tot examiner zijn als volgt:

Examinator		
➤ 0,5 jaar ervaring als HO docent	deskundig betreffende vak, studiehandleiding en competenties	Relevante scholing

De richtlijnen om een docent te benoemen tot examinator eindniveau zijn als volgt:

Examinator incl. eindkwalificaties		
>2 jaar ervaring als HO docent	deskundig betreffende vak, studiehandleiding en competenties	Relevante scholing en kalibraties

In het collegejaar 2020-2021 zijn er geen onregelmatigheden met examinatoren geconstateerd.

8.2. Benoeming 'externe' examinatoren

Benoeming 'externe' examinatoren

De opleiding Communicatie maakt als enige opleiding binnen CMI gebruik van externe examinatoren. In alle gevallen, is er minimaal één interne examinator betrokken bij de toetsen op het eindniveau. De overige opleidingen zetten externe betrokkenen vooral in als adviseur. Voor externe examinatoren eindkwalificatie gelden de volgende richtlijnen:

externe examinatoren eindkwalificatie		
minimaal 5 jaar ervaring als beroepsbeoefenaar binnen het beroepenveld en werkt met startende beroepsbeoefenaars	deskundig betreffende vak, studiehandleiding en competenties	Relevante scholing en kalibraties

De opleiding Communicatie maakt gebruik van een min of meer vaste poule van 5 externe examinatoren. Positief is deze examinatoren doordat zij een relatief grote groep beoordelen een goed beeld kunnen vormen van het eindniveau van de opleiding.

8.3. Trends en/of aandachtspunten.

De examencommissie staat positief tegenover de inzet van externe examinatoren mede ook het niveau van de opleiding te borgen. Belangrijk is wel dat zij meedoen bij kalibraties en scholingsactiviteiten.

De examencommissie is van plan om het studiejaar 2021 – 2021 meer aandacht te besteden aan de benoeming van de examinatoren. Ook om nadrukkelijk stil te staan bij betekenis van deze benoeming en de rol die een examinator heeft in het beoordelingsproces.

9. Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van betrokkenheid

De examencommissie is niet betrokken bij accreditaties in het studiejaar 2020 - 2021

9.2. Effecten van betrokkenheid

n.v.t.

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

10.1. Aard van betrokkenheid

Opleidingen zijn altijd bezig met het aanscherpen van het onderwijs op basis van evaluaties. Niet altijd heeft dit gevolgen voor toetsing. De opleiding Communicatie en Informatica ontwikkelen een nieuw curriculum. Wat betreft het eindniveau overweegt een aantal opleidingen om een keuze te maken voor een beroepsproduct. Dit sluit aan bij landelijke ontwikkelingen.

Ten gevolge van COVID-19 is de examencommissie betrokken bij de volgende zaken:

- Veranderende toetsvorm
- Afstuderen via Teams

In tegenstelling tot het studiejaar 2019 – 2020 heeft de examencommissie slechts enkele aanpassingen voor toetsing ontvangen. Opleidingen zijn beter voorbereid en eventuele aanpassingen van toetsen zijn meegenomen in het reguliere proces voor curriculumaanpassingen. In die gevallen waarin toch om aanpassingen werd gevraagd is gebruik gemaakt van het proces dat CMI in 2020 heeft ingericht.

Het begeleiden van studenten en het afstuderen zelf heeft gedurende het jaar grotendeels online plaats gevonden. In juli 2021 heeft het afstuderen van CMD en CMGT voor het eerste fysiek plaats gevonden. Wat betreft het online toetsen is gebruik gemaakt van het protocol dat CMI in april 2021 heeft vastgesteld.

10.2. Effecten van betrokkenheid

Opleidingen zijn als gevolg van Covid-19 anders naar toetsing gaan kijken. De aanpassingen die nodig waren om toetsing doorgang te laten vinden hebben enerzijds gezorgd voor blijvende aanpassingen van toetsing. In andere gevallen zoals bij de opleiding INF is voor gekozen om toetsen wel op locatie af te nemen om zo de kwaliteit te kunnen borgen.

11. Beoordeling van programma's KiesOpMaat

11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

67 studenten hebben de examencommissie verzocht om een minor te volgen buiten de hogeschool. Op zes na zijn deze verzoeken betrekking op een minor uit het Kies op maat programma. De mate van zelfstandigheid, praktijkgerichtheid en voldoende aandacht voor onderzoek zijn criteria die gebruikt worden bij het beoordelen van de aanvragen. 41 verzoeken zijn toegewezen

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

Niet alle minoren die bij Kies op maat worden aangeboden voldoen aan onze eisen. De genoemde criteria zijn afgeleid uit de Kadernotitie minors HR (januari 2014). Met name het onvoldoende zelfstandig toepassen van onderzoek blijft een reden voor afwijzing.

12. Proces examens en diplomering

12.1. Proces examens en diplomering

Opleidingen hebben een onderwijsprogramma ontwikkeld dat is afgeleid van landelijke profielen. Vervolgens zijn aan deze profielen eindcompetenties verbonden. De Boks, het didactische programma en het toetsprogramma vormen samen de basis voor het onderwijsprogramma dat in vier jaar moeten leiden tot het gewenste eindniveau. Van opleidingen wordt verwacht dat zij een programma bieden dat voor studenten duidelijk is. Dat wil zeggen dat studenten weten wat er van hen verwacht wordt en dat het programma via tussenstappen (toetsing) leidt tot het gewenste eindniveau,

De examencommissie checkt of de eindcompetenties aansluiten op het landelijke profiel. De examencommissie van CMI heeft vastgesteld dat bij alle opleiding van CMI de competenties aansluiten op het landelijk profiel van de opleiding. De toetscommissie doet in opdracht een check op de toetsen. Elk jaar wordt een kwart van alle toetsen gecontroleerd waardoor in 4 jaar alle toetsen gecontroleerd zijn. Allignment binnen een cursus wordt wel beoordeeld maar allignment binnen het examenprogramma zou onderdeel moeten deelmaken van het toetsprogramma maar vormt nog geen vast onderdeel binnen de PDCA-cyclus. De examencommissie van CMI overweegt om de toetscommissies in het jaarverslag van de toetscommissies hierop te laten terug komen.

12.2. Aantal verstrekte getuigschriften

In 2020 2021 zijn 427 propedeuse diploma's en 490 bachelordiploma's door de examencommissie verstrekt. Beide aantallen liggen in lijn met andere jaren.

Opleiding	Propedeuse	Bachelor
CO	166	149 (incl. 3 DT)
INF	68 (incl. 4 DT)	134 (incl. 8 DT)
TI	57	43
CMD	103	121 (incl. 2 DT)
CMGT	32	31
MT *	1	12
Totaal	427	490

* MT wordt uit gefaseerd

12.3. Trends en/of aandachtspunten

Allignment van het programma van de opleidingsprogramma moet een terugkerende aandachtspunt zijn. Voorstel is om de toetscommissies hierbij een rol te laten spelen.

13. Fraude en preventie

13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

De examencommissie heeft van docenten in Osiris in totaal 23 meldingen ontvangen van een vermoeden van fraude. Bij 17 studenten is fraude vastgesteld. In 6 gevallen was fraude niet vast te stellen.

13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten

Een gedeelte van de fraude heeft betrekking op plagiaat en met op name het overnemen van code bij programmeertoetsen. Daarnaast betreft het vooral plagiaat bij schriftelijke opdrachten. Het aantal gevallen van fraude bij fysieke toetsen is beperkt.

De gevallen waar fraude niet vastgesteld kan worden, speelt opnieuw vooral bij online opdrachten. De meldingen hebben met name betrekking op het werk van 2 studenten dat te veel op elkaar lijkt. De bewijslast is moeilijk vast te stellen. Wel goed om te vermelden is dat het aantal meldingen van een vermoeden van fraude gedaald is, mede ook door de wijze waarop de toetsing plaats vindt.

13.3. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

In die gevallen waar fraude vastgesteld wordt hanteert de examencommissie artikel 11.12 van de Hogeschoolgids om tot een maatregel te komen. De resultaten van de toets worden ongeldig verklaard en Fraude wordt ingevoerd bij het betreffende toetsmoment. Afhankelijk van de situatie wordt de maatregel uitgebreid.

Binnen CMI wordt bij het inleveren van opdrachten zoveel mogelijk gebruik gemaakt Cumlaude waarbij een plagiaatscanner in ingeschakeld. Deze vorm werkt minder goed met beeld en programmeer code

13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

Niet van toepassing

13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Niet van toepassing

13.6. Trends en/of aandachtspunten

De examencommissie kijkt uit naar de aanpassingen van de Hogeschoolgids 2021 2022 wat betreft fraude. De examencommissie hoopt in die gevallen waar fraude niet bewezen kan worden maar waar het “kunnen en kennen” van de student niet vastgesteld kan worden, toch mogelijkheden hebben die recht doen aan de situatie.

14. Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond

Het aantal toetsgerelateerde klachten bedroeg 30. Waarvan 18 niet behandelbaar. In deze gevallen betrof het geen klacht over een toets. 10 klachten zijn afgewezen of ongegrond verklaard. 1 klacht is gedeeltelijk toegewezen

De examencommissie heeft bij veel meldingen vooral een bemiddelende rol gehad. Sommigen studenten zijn doorverwezen naar Bureau klacht. Anderen zijn doorverwezen naar de docent voor inzage. Bij een aantal klachten was het cijfer nog niet zichtbaar, maar op aandringen van de examencommissie wel.

14.2. Trends en/of aandachtspunten

De via Bureau klacht ontvangen bezwaarschriften tegen de beoordelingen bevatten in veel gevallen ook een klacht over de wijze van begeleiding. Dat maakt dat in de communicatie naar de student helder moet zijn wat de examencommissie kan betekenen. De examencommissie van CMI bespreekt dit in ieder geval in de hoorzitting met de student.

15. Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantal hoorzittingen

De examencommissie heeft 59 hoorzittingen georganiseerd. In alle gevallen van een melding van een vermoeden van fraude worden studenten gehoord. In de overige gevallen gaat het voornamelijk om studenten die gehoord willen worden nadat de examencommissie een voorlopig besluit neemt, zoals een verzoek om een externe minor te volgen of in het geval van een vrijstelling. In CBE-zaken of zaken die binnen komen via Bureau klacht worden studenten altijd gehoord. Horen vindt plaats door twee leden van de examencommissie die niet verbonden zijn aan de opleiding van de student.

15.2. Trends en/of aandachtspunten

De examencommissie blijft aandacht besteed aan het formuleren van (voorlopige) besluiten, zodat voor studenten inzichtelijker is waarom wij tot een besluit komen.

16. Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond

De examencommissie heeft dus in totaal negen zaken behandeld. Het betrof dertien studenten. Twee zaken zijn door de studenten ingetrokken. In drie zaken is tot een schikking gekomen. En in de overige vier zaken (8 studenten) is het beroep van de student ongegrond verklaard.

16.2. Trends en/of aandachtspunten

In twee gevallen maakte studenten bezwaar tegen de maatregel die genomen is in verband met het vaststellen van fraude. In alle andere gevallen maakte de studenten bezwaar tegen de beoordeling.

17. Overige aangelegenheden

De examencommissie van CMI is de laatste jaren een aantal keren geconfronteerd met de langdurige uitval de administratieve ondersteuner en de secretaris. Enz. Met de directie zijn wij in gesprek over hoe we de organisatie hier minder kwetsbaar voor maken.

Bijlagen

Bijlage 1: Mandaat aan de toetscommissie(s)

Bijlage 2: Bijgewerkte P&C-cyclus

Bijlage 1 mandaat aan toetscommissie

examencommissie CMI

Mandaat aan
Toetscommissies
CMD / CMGT / CO / INF / TI

Voor het studiejaar 2020-2021

Onderwerp

De examencommissie van genoemd instituut besluit, gezien de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WWO), en gelet op het bepaalde in artikel 4 lid 1 Reglement Examencommissies en Examinatoren, om:

mandaat te verlenen aan de toetscommissie(s), voor het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens.

Inleiding

Volgens artikel 7.12 lid 2 WWO is de examencommissie het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Op grond van art. 7.12b lid 1a WWO behoort het tot de wettelijke taak van examencommissies de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen. Zij mag deze taak van artikel 7.12b lid 1a geheel of gedeeltelijk aan een toetscommissie mandateren. Het Reglement Examencommissies en Examinatoren (art. 4.1 onder g) voorziet in de mogelijkheid een toetscommissie te machtigen de toetspraktijk te onderzoeken.

De examencommissie blijft eindverantwoordelijk en stuurt de toetscommissie aan op grond van gemandateerde taken.

Samenstelling Toetscommissie

Onderstaande leden vormen de toetscommissie(s):

- CMD: Jantien Slob, Ellen Spoel en Marije Smits
- CMGT: Bob Pikaar en Jurgen van Raak
- CO: Eline van Hamersveld en Aniek van Heck
- INF: Ruud Tönissen
- TI: Henny Batelaan-Butter

Mandaat

De Examencommissie besluit om zich te laten bijstaan in de uitoefening van haar wettelijke taak artikel 7.12b lid 1a WWO door een toetscommissie zoals bedoeld in artikel 4.1 onder g van het Reglement Examencommissies en Examinatoren.

De Examencommissie mandateert de toetscommissie de volgende taak uit te voeren:

- a) Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De toetscommissie betreft alle binnen de opleiding aanwezige toetsvormen in hun onderzoek.
- b) Het gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die met de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, bruikbaarheid en constructieve alignment (zie toetsbeleid CMI 2020-2023, hoofdstuk 4.1) van tentamens en examens verband houden.

Werkwijze

- De examencommissie vraagt aan de toetscommissie om een plan van aanpak aan te leveren waarin wordt omschreven hoe de toetscommissie borgt dat alle toetsen minimaal

één keer per vier jaar worden gecontroleerd.

- De toetscommissie stelt aanvullend een planning op, waarin wordt aangegeven welke toetsen wanneer worden gecontroleerd.
- De toetscommissie controleert de toetskwaliteit en het niveau van toetsen door systematisch toetsen te beoordelen met behulp van vooraf vastgestelde analyse- en rapportage-instrumenten/een door haarzelf opgestelde checklist.
- De toetscommissie plant ieder kwartaal een afstemmingsmoment met de examencommissie. Ten behoeve van deze afstemming stelt de toetscommissie een actueel overzicht op van de planning, de voortgang, de bevindingen en de geadviseerde bijsturing. Onderwerp van overleg is in ieder geval uitvoering van het mandaat (planning en uitvoering), bevindingen en bijsturing, waarbij de activiteitenplanning wordt nageleefd. De examencommissie houdt er in ieder geval toezicht op dat de wettelijke, aan de toetscommissie gemandateerde borgingstaken, correct en tijdig worden uitgevoerd.
- In geval van problemen rond de uitvoering van de gemandateerde borgingstaken, escaleert de examencommissie richting de instituutdirectie en/of opleidingsmanagement. De examencommissie blijft zelf verantwoordelijk voor bijsturen aan het opleidingsmanagement en zal de geboden informatie gebruiken om het opleidingsmanagement te adviseren over bijsturing (PDCA).
- Na ieder overleg tussen de examencommissie en toetscommissie wordt hierover een verslag overlegd en deze verslagen worden getotaliseerd in een jaarverslag. De toetscommissie levert uiterlijk einde studiejaar dit jaarverslag bij de Examencommissie.

Dit besluit tot het mandaat toetscommissie voor het genoemd studiejaar wordt vastgesteld ter vergadering van de Examencommissie op 3 september 2020. Het mandaat wordt verstuurd naar

- voorzitter van Toetscommissie,
- instituutdirecteur,
- onderwijsmanagers.

Rotterdam, 3 september 2020

Dhr. R. S.A. Oudejans
voorzitter examencommissie CMI

Bijlage 2: bijgewerkte P&C Cyclus

	Actie door...	Augustus	September	Oktober	November
	Allen				
	Allen	vakantie		03-09-2020	08-10-2020
	Allen	vakantie		11-09-2020	15-10-2020
	Allen			17-09-2020	22-10-2020
Examenraadsvergadering	Allen	27-08-2020		24-09-2020	29-10-2020
	Allen	31-08-2020			26-11-2020
Diplomauitreiking	Annette		INF		
	Inge		CMD		
	Dieuwertje		CMGT		
	Annette		TI		
	Rob & Monique		CO		
Check Eindniveau			Check eindniveau COV 19-20	Check eindniveau CMD 19-20	
			Check eindniveau TI 19-20	Check eindniveau CMGT 19-20	
				Check eindniveau INF 19-20	
Accreditatie / visitatie	Rob		NVT		
Audits	Rob			INF 12 - 15 okt	
Jaarverslag	Rob & Monique	Analysen informatie vanuit opleidingen 1920: toetscommissie rapportages check eindniveau externe borging Osiris - cijfers	Schrijven jaarverslag		
	Rob & Monique	Klaarzetten format jaarverslag	Schrijven jaarverslag	Deadline Concept i.v.m bespreken voorzittersoverleg	
Toetscommissie Mandaat	Monique	Opstellen mandaat aan toetscommissies: Speciale aandacht voor toetsbeleid CMI en zicht op PDCA-cyclus	Def mandaat communiceren toetscies 1 sept		Individueel geprek toetscie CMGT
Overleg Toetscommissies: - Planning - Controle - Bezetting	Monique				Individueel geprek toetscie CMD Individueel geprek toetscie COV Individueel geprek toetscie INF /TI Individueel geprek toetscie CMGT
Kwartaalrapportages				PVA vanuit toetscie definitief 12 okt	Periode 1 rapportages ontvangen
Jaarverslag Controle correct uitvoeren rapportages door excie					Eind november
Overleg directie - Heleen (ieder kwartaal) Agenda: Toetscommissies Eindniveau Accreditaties Lopende zaken	Rob en Monique		16-09-2020 (toetscie)	01-10-2021 kwartaaloverleg	
Evaluatie van excie met directie en benoeming leden					
Overleg opleidingsmanagers	Rob en Monique		COV - agenda: Resultaten jaarverslag toetscie Check eindniveau Doorlopen PDCA	CMD - agenda: Resultaten jaarverslag toetscie Check eindniveau Doorlopen PDCA	
			TI - agenda: Resultaten jaarverslag toetscie Check eindniveau Doorlopen PDCA	CMGT - agenda: Resultaten jaarverslag toetscie Check eindniveau Doorlopen PDCA	
			INF - agenda: Resultaten jaarverslag toetscie Check eindniveau Doorlopen PDCA		
Overleg manager bedrijfsvoering	Rob				
Overleg studentcoördinatoren/ decanen				NTB	
Hogeschoolgids	Allen				
FAQ & website updaten	Lisa, en allen			14-09-2020	
Benoeming examinatoren opleidingen	Rob			01-09-2020	
Voorlichting docenten	Dieuwertje en Monique		NTB		
Vrijstellingen	Dieuwertje				
Externe Minoren	Inge				
Doorlichten procedure bedrijfsvoering					
Doorlichten procedure bedrijfsvoering					
Evaluatie afgelopen jaar binnen excie					
Voordracht leden excie			31-08-2020		
Werven nieuwe leden					

	Actie door...	December	Januari	Februari	Maart
	Allen	03-12-2020			
	Allen	10-12-2020	07-01-2021		04-03-2021
	Allen	17-12-2020	14-01-2021	04-02-2021	11-03-2021
	Allen	vakantie	21-01-2021	11-02-2021	18-03-2021
Examenraadsvergadering	Allen	18-12-2020	28-01-2021	18-02-2021	25-03-2021
				25-02-2021	
Diplomauitreiking	Annette				
	Inge				
	Dieuwertje				
	Annette				
	Rob & Monique				
Check Eindniveau					
Accreditatie / visitatie	Rob				
Audits	Rob				
Jaarverslag	Rob & Monique				
	Rob & Monique				
Toetscommissie					
Mandaat	Monique				
Overleg Toetscommissies:					
- Planning					
- Controle					
- Bezetting	Monique				Individueel geprek toetscie TI Individueel geprek toetscie INF Individueel geprek toetscie COV
Kwartaalrapportages			Periode 2 rapportages ontvangen		
Jaarverslag					
Controle correct uitvoeren rapportages door excie			Eind januari		
Overleg directie - Heleen (ieder kwartaal)					
Agenda:					
Toetscommissies					
Eindniveau					
Accreditaties					
Lopende zaken	Rob en Monique	16-12-2021 kwartaaloverleg			half maart
Evaluatie van excie met directie en benoeming leden					
Overleg opleidingsmanagers	Rob en Monique				COV - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P1 en P2 Doorlopen PDCA TI - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P1 en P2 Doorlopen PDCA INF - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P1 en P2 Doorlopen PDCA
Overleg manager bedrijfsvoering	Rob				
Overleg studentcoördinatoren/ decanen					
Hogeschoolgids	Allen		Eerste check	Curriculum tabellen check	Check concept tekst
FAQ & website updaten	Lisa, en allen				
Benoeming examinatoren opleidingen	Rob				
Voorlichting docenten	Dieuwertje en Monique				
Vrijstellingen	Dieuwertje				
Externe Minoren	Inge				
Doorlichten procedure bedrijfsvoering				Standards formats – mails/ besluiten formulieren	
Doorlichten procedure bedrijfsvoering					Doorlichten bedrijfsvoering: - proces tentamens - proces diplomering
Evaluatie afgelopen jaar binnen excie					
Voordracht leden excie					
Werven nieuwe leden					

	Actie door...	April	Mei	Juni	Juli	Augustus
	Allen	01-04-2021				01-07-2021
	Allen	08-04-2021		06-05-2021	03-06-2021	08-07-2021
	Allen	15-04-2021		13-05-2021	10-06-2021	Vakantie
	Allen	22-04-2021		20-05-2021	17-06-2021	Vakantie
Examenraadsvergadering	Allen	29-04-2021		27-05-2021	24-06-2021	24-06-2021 eind aug. (opschoonactie)
Diplomautreiking	Annette Inge Dieuwertje Annette Rob & Monique					
Check Eindniveau						
Accreditatie / visitatie	Rob					
Audit	Rob					
Jaarverslag	Rob & Monique Rob & Monique					
Toetscommissie	Monique					
Mandaat						
Overleg Toetscommissies: - Planning - Controle - Bezetting	Monique	Individueel gesprek toetscie CMGT Individueel gesprek toetscie CMD		Gezamenlijk afsluiting met Toetscom TI, INF, COV, CMD, CMGT 11 - 06- 2020 richting jaarverslag		
Kwartaalrapportages		Periode 3 rapportages ontvangen			Periode 4 rapportages ontvangen uiterlijk 05 - 07 - 2021	
Jaarverslag					Jaarverslag aanleveren deadline 12-07-2021	
Controle correct uitvoeren rapportages door excie		Eind april			06-07-2021 & 13-07-2020	
Overleg directie - Heleen (ieder kwartaal)						
Agenda: Toetscommissies Eindniveau Accreditaties Lopende zaken	Rob en Monique				24 juni	05-07-2021
Evaluatie van excie met directie en benoeming leden			start evaluatie benoeming leden			Deadline half juli
Overleg opleidingsmanagers	Rob en Monique	CMD - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P1 en P2 Doorlopen PDCA		COV - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P3 richting P4 Doorlopen PDCA		CMD - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P3 richting P4 Doorlopen PDCA
		CMGT - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P1 en P2 Doorlopen PDCA		TI - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P3 richting P4 Doorlopen PDCA		CMGT - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P3 richting P4 Doorlopen PDCA
Overleg manager bedrijfsvoering	Rob			COV - agenda: Check eindniveau Borging toetsing P3 richting P4 Doorlopen PDCA		
Overleg studentcoördinatoren/ decanen						
Hogeschoolgids	Allen	Tekst definitief				
FAQ & website updaten	Lisa, en allen					
Benoeming examinatoren opleidingen	Rob					
Voorlichting docenten	Dieuwertje en Monique					
Vrijstellingen	Dieuwertje					
Externe Minoren	Inge					
Doorlichten procedure bedrijfsvoering						
Doorlichten procedure bedrijfsvoering						
Evaluatie afgetopen jaar binnen excie			Start evaluatie en benoemingsprocedure	Deadline eind juni		inplannen evaluatie met Heleen Elferink
Voordracht leden excie				Voorbenoeming Opstellen sollicitatieprocedure: Formuleren vacaturetekst Uitzetten vacature Benoeming selectiecommissie (Lid excie, managementteam, bedrijfsbureau etc)		Voeren sollicitatiegesprekken Advies richting directie Benoeming nieuwe leden
Werven nieuwe leden						